

PRILOGA 10

Učni načrti predmetov

KAZALO

Besedoslovje in frazeologija slovenskega jezika	3
Diplomska seminarska naloga	5
Diplomski izpit.....	7
Funkcijske zvrsti slovenskega knjižnega jezika.....	9
Idejni vzorci v mladinski književnosti.....	11
Interpretacija izbranih mladinskih romanov	13
Interpretacije izbranih del slovenske književnosti do l. 1800	15
Interpretacija izbranih del slovenske književnosti prve polovice 20.stol.	17
Izbrana poglavja iz mladinske poezije	19
Izbrana poglavja iz novejše svetovne književnosti	21
Izbrana poglavja iz slovenske književnosti 19. stoletja	23
Izbrana poglavja iz slovenske književnosti po l. 1950.....	25
Izbrana poglavja iz slovenske književnosti prve polovice 20. stol.	27
Izbrana poglavja iz slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja.....	29
Izbrana poglavja iz svetovne književnosti	31
Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje	33
Korpusna lingvistika	35
Kultura govornega in pisnega izražanja.....	37
Kulturna zgodovina Slovencev	39
Lektorat slovanskega jezika – makedonščina	41
Lektorat slovanskega jezika – poljščina.....	43
Metafora v književnosti	45
Mladinska književnost	47
Naratološka analiza književnega teksta	49
Oblikoslovna podoba in pomen slovenskega jezika	51
Poetika modernizma in postmodernizma.....	53
Pragmalingvistični seminar.....	55
Pragmatika	57
Pravopisna in pravorečna norma slovenskega jezika.....	59
Pridižni vzorci v starejšem slovenskem slovstvu.....	61
Semantični seminar	63
Semantika.....	65
Seminari iz korpusne lingvistike	67
Skladenjska podoba slovenskega jezika	69
Slovenska književnost 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem.....	71
Slovenska književnost do l. 1800.....	73
Slovenska narečja.....	75
Slovenska proza na prelomu novega tisočletja	77
Slovenski jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci	79
Slovenščina in južnoslovanski jeziki	81
Sodobne slovenske dramatičarke	83
Stara cerkvena slovanščina	85
Stilni in idejni tokovi v slovenski književnosti do romantične.....	87
Tema ženske v sodobni slovenski književnosti	89
Teoretične osnove slovenistike	91
Teorija književnosti.....	93
Uvod v eseijistiko in književno kritiko	95
Zgodovina literarnih žanrov v svetovni književnosti.....	97
Zgodovina slovenskega knjižnega jezika	99
Zgodovinska slovnica	101

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Besedoslovje in frazeologija slovenskega jezika
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

[X]

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Irena Stramlič Breznik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Contents (Syllabus outline):

1. Opredelitev pojma besedoslovja kot zbirnega pojma več jezikoslovnih disciplin.
2. Razvojni pregled slovenskega besedotvorja, pomenoslovja besed in frazeologije.
3. Besedotvorje slovenskega jezika (temeljno izrazje, opredelitev tvorjenke, besedotvorne vrste in besedotornega pomena).
4. Pomenoslovje besed (temeljno izrazje, med- in znotrajleksemska razmerja).
5. Frazeologija (temeljno izrazje, dosežki sodobne slovenske frazeologije).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- J. Toporišič, 2000: *Slovenska slovница*. Maribor: Založba Obzorca. 101–142, 133–136, 143–234.
A. Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladenjsko besedotvorje ob primerih zloženk*. Ljubljana: PK. 7–50, 175–185.
I. Stramlič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Zora. 11–243.
E. Kržišnik, 2003: Novosti v slovenski frazeologiji. *Sodobni jezikoslovni položaj na Poljskem in v Sloveniji*. Opole. 191–208.
— 2002: Pojmovanje metafora v kognitivnem jezikoslovju. Čas je denar – tako rečemo = tako mislimo. *Slovenski jezik in literatura v evropskih globalizacijskih procesih*. Zbornik Slavističnega društva Slovenije. Ur. Marko Jesenšek. Novo mesto. 56–74.
M. Jesenšek (ur.), 2004: *Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika in narečij*. Zbornik. Maribor.
— 2005: *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*. Zbornik. Maribor.

Cilji:

- Študenti:
- usvojijo temeljno besedoslovno terminologijo,
  - usvojijo definicijske lastnosti teoremov,
  - se seznanijo z aktualnimi raziskovalnimi dosežki sodobnega slovenskega besedoslovja.

Objectives:

Intended learning outcomes:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: Študenti pridobijo temeljno znanje s področja besedoslovja in razumejo besedotvorna, medbesedna in frazeološka razmerja v slovenskem jeziku. Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi: Študenti so na podlagi pridobljenega znanja sposobni samostojno slediti aktualnim besedoslovnim raziskavam in jih ustrezno vgrajevati v že usvojen sistem znanja.	Knowledge and Understanding: Transferable/Key Skills and other attributes:
--	---

Metode poučevanja in učenja: **Learning and teaching methods:**

– predavanja – seminarji	
-----------------------------	--

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
– pisni izpit – aktivno sodelovanje v seminarju – aktivno sodelovanje na predavanjih	60 % 20 % 20 %	

<i>Materialni pogoji za izvedbo predmeta :</i> Jih ni.	<i>Material conditions for subject realization</i>
<i>Obveznosti študentov:</i> (written, oral examination, coursework, projects):	<i>Students' commitments:</i> (written, oral examination, coursework, projects):
– pisni izpit – seminarska naloga	

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Diplomska seminarska naloga
----------------------------	-----------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15 (IDU)					105	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki /
Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial:

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Študent lahko prijavi diplomsko seminarsko nalogo
na osnovi predpisanih pogojev.

Vsebina:

1. Ovitek.
2. Notranja naslovna stran.
3. Izjava kandidata o avtorstvu diplomske seminarske naloge
4. Izjava kandidata o jezikovni in pravopisni neoporečnosti diplomske seminarske naloge z navedbo imena lektorja.
5. Povzetek diplomske seminarske naloge v slovenskem in tujem (angleškem, nemškem) jeziku in ključne besede.
6. Pregled vsebine – kazalo.
7. Pregled slik – kazalo.
8. Pregled tabel – kazalo.
9. Pregled prilog – kazalo.
- 10 Uvod:
  - opredelitev problema,
  - raziskovalne hipoteze,
  - raziskovalne metode.
11. Teoretične osnove:
  - zgodovinsko-teoretični del dosedanjega raziskovanja problema.
12. Analitični in sintetični del diplomske seminarske naloge:
  - ustvarjalna sinteza znanstvenih spoznanj kot izhodišče za kritično vrednotenje in interpretiranje v diplomski seminarski nalogi zastavljenega problema.
13. Prispevek diplomske seminarske naloge k stroki
14. Zaključek.

Content (Syllabus outline):

15. Literatura in viri.
 16. Priloge (po potrebi).
 17. Pojmovnik (po potrebi).
 18. Kratice in akronimi (po potrebi).

Po posvetu z izbranim mentorjem kandidat najprej izdela pisni osnutek diplomske seminarske naloge. Obseg naloge: najmanj 20 strani.

Temeljna literatura in viri / Textbooks:

Literatura mora biti navedena po vzorcu v Slavistični reviji.

Cilji:

Diplomska seminarska naloga je pisni dokument, s katerim študent na smiselnem izbranem gradivu dokaže sposobnost uporabe teoretičnih znanj, strokovne literature, terminologije in ustreznih metod za potrditev ali zavrnitev tez, zapisanih v prijavljeni temi diplomske seminarske naloge. V diplomski seminarski nalogi študent pokaže sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in dodatnih virov za obdelavo izbrane teme. Študent z diplomsko seminarsko nalogo dokaže strokovno, jezikovno in pravopisno usposobljenost.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Znanje širšega strokovnega področja, v katerega sodi diplomska seminarska naloga, in ožje znanje ter razumevanje pojmovnika, ki ga naloga zajema. Sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in virov.
 Strokovna, jezikovna in pravopisna usposobljenost.

Intended learning outcomes:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Strokovno zapisovanje in izražanje vsebine, obvladanje reševanja strokovnih problemov, suverena predstavitev ključnih spoznanj in spretnost argumentiranja.

Metode poučevanja in učenja:

Mentor na konsultacijah preverja vsebinski in strukturni vidik naloge.
 Mentor pripravi kandidata na elektronsko predstavitev diplomske seminarske naloge in na verjetna okvirna vprašanja pri zagovoru.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

**Delež (v %) /
 Weight (in %)**

Assessment:

Ocena diplomske seminarske naloge.
 Ocena zagovora.

**50 %
 50 %**

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Diplomski izpit
----------------------------	-----------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	X
--	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
					90	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Vsi habilitirani visokošolski učitelji Oddelka za slovanske jezike in književnosti FF UM
------------------------------	--

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
---	----------------

Opravljene vse obveznosti 1., 2. in 3. letnika	
--	--

Vsebina:	Contents (Syllabus outline):
----------	------------------------------

Študij na univerzitetnem študijskem programu prve stopnje Slovenski jezik in književnost se zaključi z diplomskim izpitom. Opravljati ga je mogoče z enega od obeh predmetnih področij, to je iz slovenskega jezika ali književnosti. Predmetno področje, ki ga je študent izbral za diplomsko seminarsko nalogu, je hkrati predmetno področje diplomskega izpita, ta je sestavljen iz pisnega (90 minut) in ustnega dela (90 minut).

Študent opravlja pisni diplomski izpit iz slovenskega jezika ali književnosti pri enem od nosilcev obveznih predmetov na jeziku ali književnosti, pri katerem dobi tudi seznam virov in študijske literature. S pisnim izpitom dokaže temeljno metodološko, terminološko, jezikovno in pravopisno usposobljenost za funkcionalno uporabo pridobljenih teoretičnih spoznanj na izbranem jekovnem problemu ter na enakih prvinah zasnovano usposobljenost za interpretacijo vnaprej določenega izbora književnih besedil ali drugih segmentov književnosti, kot so literarna obdobja, vrste, zvrsti, žanri, tematski, slogovni premiki v književnosti itd.

Po uspešno opravljenem pisnem delu diplomskega izpita sledi ustni zagovor, ki ga študent opravlja pred komisijo in s katerim dokaže razumevanje sinhronih in razvojnih zakonitosti v slovenskem jeziku in književnosti ter poznavanje temeljnega korpusa književnih besedil.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Predpisana literatura pri predmetih dodiplomskega univerzitetnega študijskega programa Slovenski jezik in književnost.

Cilji:

Osnovni namen diplomskega izpita je, da je študent ob koncu študija sposoben pridobljena teoretična spoznanja strniti in primerno aplicirati za reševanje jezikovnih in literarnih vprašanj.

Objectives:**Predvideni študijski rezultati:****Znanje in razumevanje:**

Študent je po opravljenem izpitu sposoben, da aplicira teorijo na reševanje osnovnih jezikovnih in književnih vprašanj.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Pridobljena teoretična podlaga je izhodišče za interesno ožje usmerjen študij na drugi stopnji študija.

Metode poučevanja in učenja:

Pisni izpit, ustni zagovor pred komisijo.

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:****Transferable/Key Skills and other attributes:****Learning and teaching methods:****Načini ocenjevanja:**

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

– pisni izpit,
– ustni zagovor.

50 %
50 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**Material conditions for subject realization**

Jih ni.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

– pisni izpit,
– ustni zagovor pred komisijo.

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Funkcijske zvrsti slovenskega knjižnega jezika
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. France Novak, hab.: slovenski knjižni jezik

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Pogojev ni.

Prerequisites:

Vsebina:

- Opredelitev funkcijske zvrstnosti in funkcijskih zvrstti.
- Razlikovanje med posameznimi funkcijskimi zvrstmi.
- Jezikovni vzorci pri funkcijskih zvrsteh.
- Prepoznavanje, analiziranje in ovrednotenje danih besedil v določeni zvrsti.
- Samostojno tvorjenje besedil v različnih funkcijskih zvrsteh in njihovo ovrednotenje.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana, ČZD, Kmečk glas.
2. France Novak, 1996: Leksikalne spremembe v slovenskem poslovnom in uradovalnem jeziku. *Jezik in čas*. 261–268.
3. Breda Pogorelec, 1986: Znanstveno besedilo, njegove jezikoslovne prvine in slog. *Simpozij slovenskega jezika v znanosti* 1. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Znanstveni inštitut. 11–22.
4. Andrej Ermenc Skubic, 1994/95: Klasifikacija funkcijske zvrstnosti in pragmatična definicija funkcije. *JiS* 40/5. 155–168.
5. ---, 2005: *Obrazi jezika*. Ljubljana: Študentska založba.
6. Jože Toporišič, Velemir Gjurin, 1993: *Slovenska zvrstna besedila*. Ljubljana.
7. Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor, Založba Obzorja. 11–35.
8. Ada Vidovič Muha, 1986: Tipološki pregled nekaterih vplivov na slovenski znanstveni jezik. *Simpozij slovenskega jezika v znanosti* 1. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Znanstveni inštitut. 23–41.

Cilji:

Študent/-ka pozna in razume pojem funkcijske zvrstnosti. Prepozna posamezno funkcijsko zvrst v besedilu, ga analizira in ovrednoti, sam je sposoben tvoriti ustrezna besedila glede na funkcijsko zvrst in okoliščine.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/-ka pridobiva spremnosti za samostojno oblikovanje funkcionalno različnih zvrsti besedila in njihovo vrednotenje (lektoriranje, govorno nastopanje).

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Študent/-ka z osvojitvijo in razumevanjem znanj o funkcionalni zvrstnosti pridobi nekatera potrebna znanja za prevajanje, lektoriranje itd.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Individualno in skupinsko delo, delo v dvojicah.
Predavanja in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

- ustni izpit,
- aktivno sodelovanje na predavanjih,
- (možnost) izdelave pisne naloge.

Delež (v %) /
Weight (in %)

**50 % (70 %)
30 %
20 % (0 %)¹**

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Pri delu se bodo uporabljali prenosni računalnik z ustrezno programsko in strojno opremo, zvočniki, projektor, DVD/CD-predvajalnik, TV-sprejemnik, radio, grafskop.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

Ustni izpit, aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju, (možnost) izdelave pisne naloge.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

¹ Če se študent odloči in samostojno izdela pisno nalogo, se to upošteva (20 %) pri ustnem izpitu. Če se študent ne odloči za izdelavo pisne naloge, mora z ustnim izpitom pridobiti 70 % skupne ocene.

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:
Subject Title:

Idejni vzorci v mladinski književnosti

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Dragica Haramija, hab.: mladinska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina
------------------------	---	-------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--	--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Temeljna morfološka vprašanja v mladinski književnosti.
- Genologija v mladinski književnosti s poudarkom na proznih mladinskih književnih vrstah.
- Tema v mladinski književnosti.
- Idejni vzorci v mladinski književnosti.

--

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Dragica Haramija, 2003: Žanri slovenskega mladinskega realističnega romana. *Obdobja 21*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 171–180.
- Vladimir J. Propp, 2005: *Morfologija pravljice*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Igor Saksida, 2005: *Bralni izzivi mladinske književnosti*. Domžale: Izolit.
- Viri: izbrana mladinska poezija, proza in dramatika; seznam, dostopen na spletni strani (približno 30 knjig).

Cilji:

Objectives:

- Spoznati temeljna morfološka vprašanja v mladinski književnosti.
- Spoznati predmet preučevanj s stališča

--

<p>genologije v mladinski književnosti s poudarkom na proznih mladinskih književnih vrstah.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spoznati teme v mladinski književnosti. – Razbirati idejne vzorce v mladinski književnosti. 	
--	--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje mladinske književnosti s poudarkom na spodbujanju branja študentov (študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil. Prenesljive/klikučne spremnosti in drugi atributi: <ul style="list-style-type: none"> – Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture. – Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske književnosti. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.
Seminarska vaja.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- ustna seminarska vaja, predstavljena v seminarju. - pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).	30 % 70 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

<ul style="list-style-type: none"> – grafoскоп, – tv, – video, – računalnik. 	
--	--

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

<ul style="list-style-type: none"> – sprotno branje mladinskih knjig, – priprava na seminarsko vajo, – predstavitev seminarske vaje v skupini, – izpit. 	
---	--

Students' commitments:

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Interpretacija izbranih mladinskih romanov
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Dragica Haramija, hab.: mladinska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenščina
------------------------	---	-------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--	--

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Literarnozgodovinski pregled mladinskega romanopisja.
- Žanri slovenskega mladinskega romana.
- Značilnosti realističnih mladinskih romanov.
- Značilnosti fantastičnih mladinskih romanov.
- Interpretacija mladinskih romanov.

Content (Syllabus outline):

--

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Dragica Haramija, 2000: *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. GIZ GTP: Videm pri Ptiju (izbrana poglavja).
- Dragica Haramija, 2003: Žanri slovenskega mladinskega realističnega romana. *Obdobja 21*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 171–180.
- Igor Saksida, 2005: *Bralni izzivi v mladinski književnosti*. Domžale: Izolit (izbrana poglavja).
- Viri: izbrani mladinski romani; seznam dostopen na spletni strani (približno 15 knjig).

--

Cilji:

Spoznavati književno interpretacijo. Natančneje določiti značilnosti sodobnega slovenskega mladinskega romana. Samostojno interpretirati izbrane romane.

Objectives:**Predvideni študijski rezultati:**

Znanje in razumevanje mladinskega romana s poudarkom na spodbujanju branja študentov (Študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske proze, mladinske književnosti sploh in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemškemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinskega romana. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Seminarska vaja.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

- ustna seminarska vaja, ki jo študent predstavi v seminarju,
- pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi iz seminarjev).

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %
80 %

Assessment:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

- grafoскоп,
- tv,
- video,
- računalnik.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

- sprotno branje mladinskih knjig,
- priprava na seminarsko vajo,
- predstavitev seminarske vaje v skupini,
- izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Interpretacije izbranih del slovenske književnosti do I. 1800
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

[X]

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

Vsebina:

1. Interpretacija del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Interpretacija besedil Primoža Trubarja (catekizemskih, pesemskih ...).
3. Interpretacija poreformacijskih rokopisov (Škofjeloški pasijon, Kalobški rokopis).
4. Interpretacija slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: nabožno in posvetno pesništvo, pridige Janeza Svetokriškega, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnosti (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela A. T. Linharta (dramatika, pesništvo).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Cvetnik slovenskega umetnega pesništva do srede XIX. stoletja, 1978/79. (Ur. Alfonz Gspan, Anton Slodnjak). Ljubljana: Slovenska matica.

A. T. Linhart, 1950: Zbrano delo. (Ur. Alfonz Gspan). V Ljubljani: DZS.

Ljudske pripovedi: izbrano delo, 1974. (Ur. Franček Bohanec). Ljubljana: Mladinska knjiga.

Janez Svetokriški, 1969: Pridige. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 111).

Kalobški rokopis, 1973. (Ur. Lino Legiša). Ljubljana: slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Romuald, 1987: Škofjeloški pasijon. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 238).

Primož Trubar, 2000: Catechismus in der windischenn Sprach. Faks. Ljubljana: Slovenska knjiga.

Cilji:

1. Interpretacija del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Interpretacija besedil Primoža Trubarja (catekizemskih, pesemskih ...).
3. Interpretacija slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: Škofjeloški pasijon, pridige Janeza Svetokriškega, nabožno in posvetno

Objectives:

pesništvo, Kalobški rokopis, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnosti (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela A. T. Linharta (dramatika, pesništvo).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Zmožnost interpretiranja del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Zmožnost interpretiranja besedil Primoža Trubarja (catekizemskih, pesemskih ...).
3. Zmožnost interpretiranja slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: nabožno in posvetno pesništvo, pridige Janeza Svetokriškega, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnosti (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela A. T. Linharta (dramatika, pesništvo).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Večina interpretiranja zahtevanih slovenskih književnih besedil do I. 1800, ki so izbor iz posameznih obdobij literarnega snovanja, in sicer ljudskega slovstva, reformacije (Trubarjeva ključna besedila), dramatike (Škofjeloški pasijon, dela A. T. Linharta), proze (pridige Janeza Svetokriškega) in pesništva (Kalobški rokopis, pesništvo A. T. Linharta, Valentina Vodnika, Janeza Damascena Deva) baroka in razsvetljenstva.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična metoda in poudarek na interpretacijski metodi in praktičnem delu z besedilom.
- učenja: a) formalnologične metode: analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija. b) znanstvene metode: interpretacijska metoda, praktično delo z besedilom.
- Seminarska vaja

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Weight (in %)

- seminarska vaja	20%	
- pisni izpit,	40%	
- ustni izpit.	40%	

--

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

<ul style="list-style-type: none"> - opravljene seminarske vaje, - pisni izpit, - ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Interpretacija izbranih del slovenske književnosti prve polovice 20.stol.
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Silvija Borovnik, hab.: slovenska književnost

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Slovenščina

Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

(Empty box)

(Empty box)

Vsebina:

Predavanja in seminarske vaje se ukvarjajo z interpretacijo najrelevantnejših del iz slovenske književnosti v prvi polovici 20. stol. Pri tem se osredotočajo na dela s področja proze, poezije in dramatike. Zajemajo obdobje ekspresionizma, naturalizma in socialnega realizma, segajo pa vse od l. 1900 do 1940. Definirajo čas in prostor, literarne smeri in oblike.

Content (Syllabus outline):

(Empty box)

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. France Bernik, 1983: *Tipologija Cankarjeve proze*. Ljubljana.
2. Marja Boršnik, 1962: *Študije in fragmenti*. Maribor.
3. Zdislaw Darasz, 1985: *Od moderne k ekspresionizmu*. Ljubljana.
4. Marjan Dolgan, 1983: *Kompozicija Pregljevega pripovedništva*. Ljubljana.
5. Jože Pogačnik, Franc Zadravec, 1973: *Zgodovina slovenskega slovstva*. Maribor.
6. Boris Paternu, 1974: *Pogledi na slovensko književnost I, II*. Ljubljana.

Cilji:

Spoznavanje temeljnih in razvojno pomembnih literarnih del iz prve polovice 20. stoletja. Analiza in interpretacija, navajanje na samostojno delo s teksti.

Objectives:**Predvideni študijski rezultati:**

Znanje in razumevanje:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit, seminarska vaja.

80% 20%

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

Ustni izpit, seminarska vaja.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:
Subject Title:

Izbrana poglavja iz mladinske poezije

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Dragica Haramija, hab.: mladinska književnost

Jezički / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina
-------------------------	---	-------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--	--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<ul style="list-style-type: none"> – Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije. – Značilnosti ljudske mladinske poezije. – Razvoj slovenske mladinske poezije od Frana Levstika do danes. – Poglobljena predstavitev najpomembnejših avtorjev sodobne slovenske mladinske poezije, ki je začela izhajati po letu 1950 (Tone Pavček, Niko Ggrafenauer, Dane Zajc, Miroslav Košuta, Boris A. Novak, Milan Dekleva, Bina Štampe Žmavc, Barbara Gregorič, Feri Lainšček, Peter Svetina, Andrej Rozman Roza, Lila Prap). – Povezovanje predmetnega področja z drugimi področji.	
--	--

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

<ul style="list-style-type: none">
– Komadi: 111 pesmi za mlade in njim podobne (ur. Andrej Ilc), 2004. Ljubljana: Mladinska knjiga.
– Peti letni čas: 100 naj pesmi za mlade (ur. Milena Blažič in Jakob J. Kenda), 2001. Ljubljana: Rokus.
– Primi pesmico za rep: malii cvetnik slovenske mladinske poezije (ur. Igor Saksida), 1995. Maribor: Obzorja.
– Igor Saksida, 2004: Čez rob modernizma: esej o slovenski mladinski poeziji. Slavistična revija 52/4. 425–432.

- Igor Saksida, 1994: *Mladinska književnost med literarno vedo in književno didaktiko*. Maribor: Obzorja (izbrana poglavja).
- *Sončnica na rami: pesmi za otroke od Frana Levstika do danes* (ur. Niko Grafenauer), 1996. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Viri: izbrane pesniške zbirke posameznih sodobnih slovenskih mladinskih avtorjev so objavljene na spletni strani (približno 15 pesniških zbirk).

Cilji:

Poglobiti znanje o razvoju slovenske mladinske poezije. Morfološke značilnosti mladinske poezije. Natančneje spoznati mladinsko poezijo, predvsem tisti del, ki je namenjen branju mladostnikov v tretji triadi osnovne šole in v srednješolskem obdobju. Samostojno interpretirati izbrana književna besedila.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje mladinske poezije s poudarkom na spodbujanju branja študentov. Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske poezije, mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske poezije. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

- ustna seminarska naloga, predstavljena v seminarju,
- pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Delež (v %) /
Weight (in %)

30 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoскоп,
- tv,
- video,
- računalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

- sprotno branje mladinskih knjig,
- priprava na seminarsko nalogo,
- predstavitev seminarske naloge v skupini,
- izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz novejše svetovne književnosti
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina
------------------------	---	-------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

Predmet se ukvarja z zgodovino svetovne književnosti od modernizma dalje, pri čemer je posebej obravnavana problematika razlikovanja med starejšim modernizmom (futurizem, ekspresionizem, dadaizem in nadrealizem, imagizem, konstruktivizem), novim modernizmom (novi roman, drama absurdna, konkretna poezija) in postmodernizmom. Osvetljen je tudi razvoj starejših smeri, ki se nadaljujejo v 20. stoletje (romantika, realizem in naturalizem, simbolizem) ter soobstoj različnih poetik v najnovejšem času. Obravnavani so ključni avtorji iz različnih nacionalnih okolij, to pa tako, da sta analiza in interpretacija njihovih del usmerjeni v odkrivanje vsebinskih in formalnih značilnosti, ki so sooblikovali razvoj slovenske književnosti.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Malcolm Bradbury in James McFarlane (ur.), 1978: *Modernism 1890-1930*. Harmondsworth: Penguin Books.
Aleš Berger, 1981: *Dadaizem. Nadrealizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 14).
Hugo Friedrich, 1972: *Struktura moderne lirike*. Ljubljana: CZ.
Lado Kralj, 1986: *Ekspresionizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 30).
Majda Stanovnik, 1980: *Angloameriške smeri v 20. stoletju*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 8).
Marjeta Vasič, 1984: *Eksistencializem in literatura*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 24).
Tomo Virk, 2000: *Strah pred naivnostjo*. Ljubljana: LUD Literatura.

Cilji:

Študent pozna razvoj svetovne književnosti v 20. stoletju, kar mu omogoča boljše razumevanje in vrednotenje slovenske književnosti tega obdobja; pozna glavna dela in predstavnike različnih smeri

Objectives:

oz. gibanj, razvija sposobnosti analiziranja in interpretiranja literarnih del.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna samostojno analizirati in interpretirati literarna dela, prepozнатi formalne in vsebinske značilnosti književnosti od modernizma dalje. Razume pomen socialno-kulturega konteksta za razvoj književnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna primerjati razvoj svetovne književnosti obravnavanega obdobja z razvojem slovenske književnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

– seminarska naloga,	50 %	
– pisni izpit.	50 %	

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

– grafskop,
– projektor.

Obveznosti študentov:

– seminarska naloga,
– aktivno sodelovanje v seminarju,
– pisni izpit.

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz slovenske književnosti 19. stoletja
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45					45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

1. Razvoj slovenske književnosti v 19. stoletju, njena vpetost v socialne, moralne, narodnostne funkcije ter odprtost za evropske duhovne in literarno-estetske tokove.
2. Necelovitost v razvoju slovenske književnosti 19. stoletja. Konstituiranje lirike v prvi polovici in pripovedne proze v drugi polovici 19. stoletja.
3. Čopov stik z evropsko romantiko. Čopova in Prešernova jezikovna ter literarno-estetska izhodišča v poeziji. Prešernova klasična romantika. Romantični subjekt.
4. Literarno-estetska izhodišča in programi (Levstik, Stritar, Celestin, Kersnik) v realizmu ter njihovo uresničevanje v pesništvu in prozi.
5. Narodno-konstruktivni in deziluzijski tip lirike v slovenskem realizmu. Razvoj, pomen in slogovne značilnosti kratke proze v drugi polovici 19. stoletja. Začetki slovenskega romana.
6. Romantične in realistične slogovne prvine v slovenski književnosti druge polovice 19. stoletja.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.
Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
Janko Kos, 1970: *Prešeren in evropska romantika*. Ljubljana: CZ.
Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: MK.
Boris Paternu, 1989: Konstituiranje slovenske poezije. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 55–72.
Boris Paternu, 1989: K tipologiji realizma v slovenski književnosti. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 73–90.

Cilji:

1. Študentje se seznanijo z recepcijo evropskih literarno-estetskih tokov v slovenski književnosti in njeno vezanostjo v nacionalne, socialne in moralne funkcije.
2. Študentje spoznajo literarnovrstno podobo slovenske književnosti 19. stoletja.
3. Študentje spoznajo razvojne premike v slovenski književnosti 19. stoletja na idejno-estetskih, motivno-tematskih in slogovnih ravneh ter tipološke modele v poeziji in prozi.
4. Preberejo izbor literarnih del iz slovenske književnosti 19. stoletja.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

1. Študentje razumejo vlogo slovenske književnosti 19. stoletja v narodnostenem, moralnem in socialnem kontekstu ter njeno recepcijo evropskih literarno-estetskih tokov.
2. Poznajo razvojne premike v slovenski književnosti 19. stoletja na duhovno-idejnih, motivno-tematskih in slogovno-oblikovnih ravneh ter tipološke modele v prozi in poeziji.
3. Sposobni so na izboru besedil prepoznati romantične in realistične slogovne prvine v slovenski književnosti 19. stoletja

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Analitično in sintetično mišljenje, občutek za estetske in etične vrednote, sposobnost določitve problema in teoretične obravnave.

Objectives:**Intended learning outcomes:****Knowledge and Understanding:****Transferable/Key Skills and other attributes:****Metode poučevanja in učenja****Learning and teaching methods:**

Predavanje.
Interpretacija književnih besedil.
Seminarska naloga.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- ustni izpit,
- seminarska naloga.

80 %
20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:****Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

Ustni izpit. Seminarska naloga.
Študij virov in literature.
Aktivno delo študenta na predavanju (mnenja, komentarji o prebranih virih in literaturi).

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz slovenske književnosti po l. 1950
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45					45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Miran Štuhec, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Gre za predmet, ki se ukvarja z literarno izjemno dinamičnim področjem. Mnoge literarne smeri in književni tokovi, vrsta avtorskih poetik, socialni in politični angažma slovenske književnosti, različne duhovne, idejne in svetovnonazorske podlage ter pestrost spodbud ter vplivov, več umetniških gibanj, različne programske zasnove, sinkretičnost na področju stila, medbesedilne zveze itd. tvorijo toliko obsežen in kompleksen korpus, da je bilo potrebno predmet oblikovati kot sklop predavanj, ki se bodo ukvarjala le z določeno problematiko, denimo s:

1. slovenskim romanom po l. 1950,
2. dramatiko,
3. slogovnimi, tematskimi in idejnimi premiki v slovenski liriki,
4. problemskimi krogi slovenske književne eseistike
5. kratko prozo,
6. poglavji zdomskega in izseljenskega slovstva
7. nadrealizmom v slovenski liriki,
8. problemom postmodernizma v slovenski književnosti,
9. perspektivovsko dramatiko,
10. književnimi modernizmi in avantgardami itd.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Marko Juvan, 2000: Vezi besedila. Študije o slovenski književnosti in medbesedilnosti. Ljubljana: Literatura.
Matevž Kos, 1996: *Prevzetnost in pristranost*. Ljubljana: Literatura.
Jože Pogačnik idr, 2001: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS
Miran Štuhec, 2003: Esej in književnost v drugi polovici dvajsetega stoletja. *Slavistična revija*. 51. 3.
Miran Štuhec, 2001: Dve idejni strukturi v slovenski krajši pripovedi po letu 1980. *Slavistična revija*. 49, 1-2.
Tomo Virk, 1998: Čas kratke zgodbe. *Čas kratke zgodbe*. Ljubljana: Študentska založba.
A. Zupan Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe: sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Ljubljana: Literatura.

Cilji:

Cilje tega predmeta se da strniti v dve poglavitni skupini, in sicer:

1. književna dela odsevajo značilne idejne in estetske potenciale, ki jih je slovenski človek sprejemal, zavračal, razvijal ali izoblikoval sam,
2. književnoznanstvena preučevanja oblikujejo vidike, s katerimi bo študent ob ustreznih literarnoumetniških senzibilnostih spoznal genezo in formacijo korpusa, ki je po l. 1950 nastal med Slovenci, njegove medbesedilne zveze ter stike s tujimi literarnimi praksami..

Predviđeni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti bodo po opravljenih obveznostih usposobljeni za samostojno refleksijo slovenskega slovstva 20. stol. To pomeni, da bodo razumeli vzroke in pomen posameznih pojavov, znali bodo razložiti književne procese, prav tako bodo lahko sami analizirali literarne strukture.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Znanje se odlično povezuje z ostalimi literarnovednimi predmeti in skupaj z njimi zaokrožuje poznavanje in razumevanje slovenske književnosti. Prenesljivost gre v več smeri; k humanističnim predmetom, v šolsko prakso itd.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit, seminarska naloga.

70 % **30%**

Objectives:**Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

Ustni izpit. Seminarska naloga.
Aktivna navzočnost pri predavanjih.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Izbrana poglavja iz slovenske književnosti prve polovice 20. stol.
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Silvija Borovnik, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina
		slovenščina

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

--	--

Vsebina:

Predavanja in seminar se ukvarjajo s književnostjo slovenske moderne (delno), naturalizma, ekspresionizma in socialnega realizma. Obravnavajo tako temeljna dela s področja proze kakor tudi poezije in dramatike, zajemajo pa obdobje prvih petdesetih let 20. stoletja.

Content (Syllabus outline):

--

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Franc Zadravec, 2000: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS.
2. —, 1980: *Elementi slovenske moderne književnosti*. Murska Sobota: Pomurska založba.
3. — (ur.), 1995: *Razmišljanja o Edvardu Kocbeku*. Ljubljana.
4. Jože Pogačnik, 1972: *Zgodovina slovenskega slovstva*. 7. Maribor: Založba Obzorja.
5. Boris Paternu, 1999: *Od ekspresionizma do postmoderne*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji:

Spoznavanje temeljnih del slovenske književnosti v prvi polovici 20. stoletja. Analiza in interpretacija (dela Ivana Cankarja, Josipa Murna, Dragotina Ketteja, Otona Župančiča, Zofke Kveder, Slavka Gruma, Srečka Kosovela, Alojza Gradnika, Ivana Preglja, Mirana Jarca, Edvarda Kocbeka, Prežihovega Voranca, Miška Kranjca idr.). Časopisi in revije.

Objectives:**Predvideni študijski rezultati:**

Znanje in razumevanje:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.	100 %	
--------------	-------	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:****Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

Ustni izpit.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

1. Idejno-estetski, motivno-tematski, slogovni premiki v izbrani pripovedni zvrsti (romanu, noveli ali črtici) slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja.
2. Motivno-tematske in stilne tipologije v eni od izbranih pripovednih zvrst v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja.
Možnost izbire pripovednih zvrsti:
a) Roman v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja (Ivan Cankar, Lojz Kraigher, Zofka Kveder, Izidor Cankar, Vladimir Levstik, Ivan Pregelj, Miran Jarc, Vladimir Bartol, Juš Kozak, France Bevk, Miško Kranjec, Prežihov Voranc idr.).
b) Novela v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja (Ivan Cankar, Milan Pugelj, Lojz Kraigher, Ivo Šorli, Miran Jarc, Ivan Pregelj, Vladimir Bartol, Juš Kozak, Ludvik Mrzel, Ciril Kosmač, Prežihov Voranc, Ivan Potrč, Miško Kranjec, Bogomir Magajna idr.).
c) Črtica v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja (Ivan Cankar, Zofka Kveder, Marija Kmet, Ksaver Meško, Srečko Kosovel, Stanko Majcen, Slavko Grum, Miran Jarc, Ludvik Mrzel idr.).
3. Interpretacija izbranih del iz ene od zvrsti (roman, novela, črtica) slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

France Bernik, 1983: <i>Tipologija Cankarjeve proze</i> . Ljubljana: CZ.
Jožica Čeh, 2001: <i>Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi</i> . Maribor: Slavistično društvo.
Gregor Kocijan, 1996: <i>Kratka pripovedna proza v obdobju moderne</i> . Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
Franc Zadravec, 1999: <i>Slovenska književnost II</i> . Ljubljana: DZS.
Franc Zadravec, 2005: <i>Slovenski roman dvajsetega stoletja</i> . Tretji analitični del in sinteze. Murska Sobota/

Cilji:

1. Študentje poznajo temeljne zakonitosti v razvoju slovenske pripovedne proze v prvi polovici 20. stoletja.
2. Študentje poznajo temeljne idejne, motivno-tematske, zvrstno-oblikovne in slogovne premike v romanu, noveli ali črtici slovenske književnosti prve polovice 20. stoletja.
6. Poznajo izbor literarnih del iz izbrane zvrsti (roman, novela, črtica) slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja.
7. Usposobijo se za interpretacijo ene od zvrsti (roman, novela, črtica) slovenske pripovedne proze v prvi polovici 20. stoletja.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Razumevanje temeljnih zakonitosti razvoja slovenske pripovedne proze v prvi polovici 20. stoletja.
2. Poznavanje idejnih, motivno-tematskih, zvrstnih in slogovnih premikov v eni od zvrsti slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja, in sicer v romanu, noveli ali črtici.
3. Poznavanje izbora temeljnih del iz ene od zvrsti (roman, novela, črtica) v slovenski pripovedni prozi prve polovice 20. stoletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost analitičnega in sintetičnega razmišljanja, opredelitev problema, občutljivost za estetske in etične vrednote

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje, seminarske vaje.

Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.
Aktivno sodelovanje pri seminarskih vajah.
Pisna naloga.

60 %
20 %
20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Ustni izpit.
Branje virov in literature.
Aktivno delo študenta pri seminarskih vajah (delo z besedilom, vprašanja, mnenja o prebrani literaturi in virih).
Pisna naloga iz analize in interpretacije književnega besedila.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz svetovne književnosti
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina
------------------------	---	-------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

Predmet osvetljuje zgodovino svetovne književnosti do konca 19. stoletja. Predstavljene so glavne značilnosti književnosti starega Orienta, antike, srednjega veka, renesanse, baroka, razsvetlenstva, predromantike, romantike, simbolizma, realizma in naturalizma, pri čemer so posebej izpostavljene podobnosti in razlike v razvoju različnih nacionalnih književnosti. Ob natančnem branju izbranih literarnih del so analizirani in primerjani značilni pesniški postopki (npr. prvoosebni govor, pesniško podobje, verz, pesniške zvrsti in oblike), narativne strategije (npr. romantična ironija, objektivna deskripcija, impresionizem, vsevedni pripovedovalec) in dramske tehnike (zaprta drama). Predstavljene so različne interpretacije izbranih literarnih del.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Mihail Mihajlovič Bahtin, 1982: *Teorija romana: izbrane razprave*. Ljubljana: CZ.
Ernest Robert Curtius, 2002: *Evropska književnost in latinski srednji vek*. Ljubljana: LUD Literatura.
Janko Kos, 1986: *Pregled svetovne književnosti*. Ljubljana: DZS.
Janko Kos, 1980: *Romantika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 6).
Janko Kos, 1986: *Razsvetlenstvo*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 28).
Janko Kos, 1987: *Predromantika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 31).
Sava Penčić, 1967: *Realizam*. Cetinje: Obod.

Cilji:

Študent pozna zgodovino svetovne književnosti do modernizma, kar mu omogoča temeljitejše razumevanje razvoja starejše slovenske književnosti. Študent pozna glavna dela in predstavnike obravnavanih obdobjij, razvija

Objectives:

sposobnosti analiziranja in interpretiranja literarnih del.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna samostojno analizirati in interpretirati literarna dela, prepozнатi formalne in vsebinske značilnosti različnih literarnih obdobij, smeri, gibanj in tokov. Razume pomen socialno-kulturnega konteksta za razvoj književnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna primerjati razvoj svetovne književnosti obravnavanih obdobij z razvojem slovenske književnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupinsko delo, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.

50 %

Pisni izpit.

50 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafskop,
- projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- seminarska naloga,
- aktivno sodelovanje v seminarju,
- pisni izpit.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

- Vsebina:
- Zakon o javni rabi slovenskega jezika; jezikovna vprašanja v zvezi z evropsko in slovensko zakonodajo; pravni predpisi, ki se nanašajo na rabo, varstvo in razvoj jezika; jezikovne pravice državljanov RS in tujcev v Sloveniji;
  - primerjava slovenskega jezikovnega zakona s podobnimi evropskimi;
  - položaj slovenščine v domačem in mednarodnem okolju in skrb za njegovo udejanjanje;
  - načrtovanje in zagotavljanje ustreznih formalnih okoliščin jezikovne rabe (dejavnna jezikovna politika in njeno izvajanje v konkretnih okoliščinah);
  - dvojezičnost in dvojezikovnost; večinsko prebivalstvo, večinski jezik in jezik manjšine; razvijanje strategije učinkovitih jezikovnih rešitev slovenščine v Porabju, na Koroškem, v Reziji in Benečiji.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. *Zakon o javni rabi slovenskega jezika (ZJRS)*. (Ur.l. RS, št. 86/2004).
2. *Slovenščina v javnosti*. Zbornik, 1984. Ljubljana: RK SZDL.
3. Ada VIDOVIC MUHA (ur.), 1996: *Jezik in čas*. Zbornik. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
4. Vesna Mikolič (ur.), 2005: *Slovenščina in njeni uporabniki v luči evropske integracije*. Koper: Založba Annales.
5. Marko JESENŠEK (ur.), 2003: *Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 14). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije.
6. Inka ŠTRUKELJ, (ur.), 2000: *Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije*. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije.
7. Marko JESENŠEK, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo.

Cilji:

Objectives:

- razumeti aktualno dogajanje na področju slovenskega jezika in jezikovne politike;
- spremljanje in usmerjanje položaja slovenskega jezika (v Evropski zvezi) in nenehno pospeševanje razvoja slovenskega jezika v javnem življenju slovenske družbe;
- oblikovanje dejavnje jezikovne politike, ki zagotavlja ustrezen status slovenščine; skrb za zagotovitev pravnih podlag njene rabe, znanstvenoraziskovalno spremljanje jezikovnega življenja, širjenje jezikovne zmožnosti ter razvoj in kulturo jezika;
- skrb za jezikovno kulturo;

- spoznavanje jezikovnih usmeritev in opredelitev uspešnih strategij za večjo različnost ter skupnih evropskih načrtov;
- spodbujanje jezikovne zavesti in uveljavljanje slovenske (in evropske) jezikovne dediščine Evrope;
- pospeševanje in uveljavljanje evropske jezikovne raznolikost in bogastva kulturne dediščine posameznih jezikovnih okolij; večjezičnost Evrope;
- podpiranje vseživljenskega učenja jezikov kot odzivanje na gospodarske, družbene in kulturne spremembe v Evropi.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- študent pozna jezikovno politiko in strategijo jezikovnega načrtovanja v Sloveniji (primerjalno z Evropsko zvezo) in se zaveda, da se v slovenskem prostoru oblikuje samostojno;
- študent razume, da smo v Evropsko zvezo vstopili kot država z lastnim jezikom za vsa področja javnega življenja – slovenski jezik ima svojo normo, korpus in druge podlage in lastno sloganovo izoblikovanost;
- študent razume odnos med Evropsko zvezo in Slovenijo, tj. zakonitost, da bomo slovensko jezikovno samobitnost razvijali tudi v novih razmerah glede na to, da Evropska zveza sprejema idejo večjezikovnosti, spoštovanja in razvijanja jezikovne raznolikosti, posebnosti v izbiri jezika in njegove rabe;
- razloži razliko med jezikovno politiko, ki temelji na restrikciji, in jezikovno politiko, ki izhaja iz ozaveščanja in spodbujanja;
- samostojno uporabljaja jezikovno zakonodajo v vsakdanji jezikovni praksi;
- refleksija lastnega razumevanja jezikovnega zakona, njegovo kritično vrednotenje, (ne)skladnost med teoretičnimi načeli in praktično rabo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- študent zbere in interpretira podatke o nacionalnem programu jezikovne politike; refleksija na jezikovni zakon;
- sodeluje in poroča o programih in projektih raziskovanja slovenskega knjižnega jezika, predvsem raziskovanja sociokulturnih razsežnosti rabe slovenskega jezika v vsem strnjennem prostoru slovenskega jezika;
- dela v skupinah pri poglabljjanju vedenja o pravilih tvorbe besedil, posebno pri jezikovni rabi v medijih (pisnih, govornih), kar vpliva na splošno govorno kulturo javnega sporazumevanja;
- poroča o uspešnih govornih uprizoritvah umetnostih besedil v slovenskem jeziku (izvirna slovenska dramatika in prevajanje dramatskih del), kritična analiza gledališke produkcije ter pisanje člankov na to temo;
- spremno uporablja domačo in tujo literaturo ter spoznanja Evropskega leta jezikov, ki je osvetlilo vrednost jezikovne raznovrstnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje, samostojen individualni študij, skupinsko delo (individualne naloge in vodení individualní študij), analiza in primerjava besedil, reševanje problemov, pozitivne in negativne rešitve, poročanje, vodeno domače delo, pisanje besedil, vodenje skupine...

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Reševanje realnih problemov.	30 %
Dnevnik.	40 %
Pisni izpit.	30 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- TV-studio
- knjižnica
- LCD-projektor
- Fonolaboratorij

Obveznosti študentov:

– domače naloge,
– dnevnik,
– pisni izpit.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--

Material conditions for subject realization

--

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):
--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Korpusna lingvistika
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

[X]

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Irena Stramlič Breznik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Contents (Syllabus outline):

1. Opredelitev pojma korpusna lingvistika.
2. Pregled relevantne domače in tujе literature, povezane s korpusno lingvistiko.
3. Tipologija korpusov.
4. Načela gradnje referenčnih korpusov.
5. Teoretične in praktične aplikacije korpusov v lingvistiki.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- V. Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Izolit.
 V. Gorjanc, S. Krek, ur., 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
 V. Gorjanc, 2003: Korpsi in jezikoslovje. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 19–28.
 S. Krek, 2003: Jezikovni priročniki in novi mediji. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 29–46.
 M. Stabej, 2003: Jezikovne tehnologije in jezikovno načrtovanje. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 5–18.
 I. Stramlič Breznik, 2005: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* (53/4). 505–520.

Cilji:

Študenti:

- spoznajo temeljna izhodišča korpusne lingvistike, ki na jezik gleda kot na družbeni pojav, manifestirajoč se izključno v besedilih;
- funkcionalno uporabljajo razpoložljive korpulse in vgrajene možnosti statističnih obdelav jezikovnih podatkov.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Študenti znajo interpretirati iz korpusa pridobljene jezikovne podatke in razumejo povezavo med natančnostjo lematizacije in zanesljivostjo korpusnega podatka, zlasti pri morfemsko tako bogatem jeziku, kot je

Knowledge and Understanding:

slovenščina.
Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:
S funkcionalno uporabo korpusov se usposobijo za analize večjih količin besedil in s tem pridobijo zanesljivejše jezikovne podatke.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija),
- seminarske vaje (delo s korpusi).

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Weight (in %)

Assessment:
70 %
30 %

- pisni izpit,
- aktivno sodelovanja na seminarskih vajah in pri predavanjih.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Pisni izpit. Seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Kultura govornega in pisnega izražanja
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Jih ni.

Contents (Syllabus outline):

Temeljne naloge jezikovne kulture, razlogi za kultiviranje jezikovnega izražanja, merila vrednotenja v jeziku (s sinhronega in diachronega vidika), merilo splošne uveljavljenosti jezikovnega sredstva (jezikovna norma, kodifikacija norme in odnos med njima), jezikovna dinamika in odnos do inovacij v jeziku, vrste in vzroki jezikovnih sprememb ter njihovo uveljavljanje v zbornem jeziku.
Zvrsti (snopi) slovenskega jezika (socialne, funkcionalne, časovne, mernostne; prenosniške: razlike med slušnim in pisnim prenosnikom, tj. med govorjenim in pisnim knjižnim jezikom).
Osnovni pojmi fonetike in fonologije. Glasovna podoba slovenskega knjižnega jezika. Naglasni tipi, oblikoslovni naglas, naglas v tvorjenkah. Besedilna fonetika. Sodobni pravorečni priročniki. Zaznamovanje fonemov, morfonemov, besed, stavkov, povedi. Pravopis in oblikoglasje.
Izbrane besedilne vrste s problematiko govornega in/ali pisnega oblikovanja.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Janko ČAR, 1980: *Izbrana poglavja iz kulture izražanja*. Maribor: Založba Obzorja.
Slovenski pravopis. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 69–86, 135–143.
Cvetka ŠERUGA PREK, Emica ANTONČIČ, 2003: *Slovenska zborna izreka*. Maribor: Aristej.
Stanko ŠIMENC, 1987: *Pisno sporočanje za vsakdanjo rabo*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
Boris URBANČIČ, 1987: *O jezikovni kulturi*. Ljubljana: Delavska enostnost.
Jože TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 13–100, 533–554, 825–841.
Jože TOPORIŠIČ, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji:

Študentje se seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim dejavnikom, seznanijo se z odnosom do jezika, z jezikovno dinamiko in z normami, ki jezik določajo in ga oblikujejo.

Študentje usvojijo vedenje o zvrsteh slovenskega jezika.

Študentje pridobijo osnovno znanje kulture govornega in pisnega izražanja ter se naučijo pisno oblikovati in govorno predstaviti izbrane besedilne vrste.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

Študentje razumejo pojem slovenskega jezika z različnih vidikov, in sicer predvsem z vidika jezikovne kulture.

Poznajo različne zvrsti jezika in razlike med njimi.

Študentje poznajo osnove govornega in osnove pisnega izražanja. Znanje znajo uporabiti pri oblikovanju govornega in pisnega besedila.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Poznavanje pojma slovenskega jezika z različnih vidikov omogoča lažje usvajanje poglobljenih jezikoslovnih znanj ter oblikovanje kritičnega pogleda nanje. Usvojeno znanje oblikovanja govornega in pisnega besedila omogoča študentom nadaljnje strokovno delo (pisanje seminarских nalog, diplomskega dela, govorne predstavitev let teh).

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Aktivno sodelovanje v seminarju.
Seminarske vaje.
Pisni izpit.

10 %
20 %
70 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, grafoскоп.
TV-sprejemnik, videorekorder, kasetofon, DVD/CD-predvajalnik, zvočniki.

Objectives:**Intended learning outcomes:****Knowledge and Understanding:****Transferable/Key Skills and other attributes:****Learning and teaching methods:****Obveznosti študentov:**

Študij predpisane literature.
Seminarske vaje.
Pisni izpit.

Material conditions for subject realization**Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Kulturna zgodovina Slovencev
----------------------------	------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Bernard Rajh, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

- Splošen oris in ključna vprašanja slovenske nacionalne zgodovine oz. zgodovine slovenskega ozemlja ter temeljni viri za njuno proučevanje.
- Slovenska kultura in kulturna zgodovina.
- Etnogeneza Slovencev.
- Poglavlja iz splošne kulturne zgodovine Slovencev oz. slovenskega ozemlja:
  - prazgodovinsko obdobje
  - antika
  - naselitev Slovanov, sredni vek
  - humanizem, reformacija in protireformacija
  - barok
  - razsvetljenstvo
  - 19. stol.
  - 20. stol.
- Povezanost posameznih kulturnozgodovinskih obdobij s položajem slovenskega jezika ter razvojem slovenskega knjižnega jezika in slovenske književnosti.
- Vpetost slovenskih kulturnozgodovinskih dogajanj v evropske duhovne tokove.
- Posebnosti kulturne preteklosti Maribora in njegovega širšega zaledja v kulturni zgodovini Slovencev.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Zakladi tisočletij, 1999. Ljubljana: Modrijan.
- Ilustrirana zgodovina Slovencev, 1999. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Slovenska novejša zgodovina, 2005. Ljubljana: Mladinska knjiga.

4. Peter Vodopivec, 2006: *Od Pohlinove slovnice do samostojne države*. Ljubljana: Modrijan.
 5. Janko Kos, 1996: *Duhovna zgodovina Slovencev*. Ljubljana: Slovenska matica.

Cilji:

Študent razširi in poglobi poznavanje slovenske nacionalne zgodovine, se seznaní z osnovnimi in samosvojimi značilnostmi kulturne zgodovine Slovencev, spozna ozko povezanost slovenskega kulturnega razvoja z evropskimi duhovnimi dogajanjimi.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje; spretnosti:

Študent se usposobi za relativno samostojno proučevanje slovenskih kulturnozgodovinskih obdobjij, dogodkov in osebnosti. V posameznih kulturnozgodovinskih pojavih zmore prepozнатi širši družbeni in duhovni kontekst.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Problemska predavanja; priprave individualnih tematskih seminarskih nalog.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarske vaje.

40 %

Ustni izpit (poznavanje slovenske kulturne zgodovine).

60 %

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Ustni izpit, seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Lektorat slovanskega jezika – makedonščina
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	30	15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Lidija Arizankovska, hab.: slovenski in makedonski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:
	slovenščina/makedonščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsebina:	Graduate degree .... ECTS. Contents (Syllabus outline):
<ul style="list-style-type: none"> 1. posebnosti makedonskega glasoslovja, osnove pravopisa in pravorečja v primerjavi s slovenskim jezikom; 2. oblikoslovje makedonskega jezika: (samostalniki, pridevniki, zaimki, glagoli, števnički, veznički, prislovi, predlogi); 3. osnove makedonskega besedotvorja; 4. osnovne informacije o zgodovini in dialektologiji makedonskega jezika in makedonski kulturi in tradiciji.	

Temeljni študijski viri / Textbooks:

<ul style="list-style-type: none">
1. Ир. Савицка, Љ. Спасов: Фонологија на македонскиот стандарден јазик I, МАНУ, 1991.
2. Бл. Конески: Граматика на македонскиот литературен јазик, Култура, Скопје, 1982.
3. Правопис на македонскиот литературен јазик.
4. К. Конески: Зборообразувањето во современиот македонски јазик, Скопје, 1995.
5. С. Бојковска, Л. Минова-Ѓуркова, Д. Пандев, Ж. Цветковски: Македонски јазик за средно образование, Просветно дело, Скопје, 2001.
6. К. Бицевска: Македонски јазик за странци (почетен курс), Скопје, 1995.
7. В. Ајдинска-Папазовска: Добредојдовте на македонски јазик (учебник, работна тетратка и ЦД), Скопје, 1999.

Cilji:

1. raširjanje slavističnega znanja pri študentih glede na slovanski svet, v ozaveščanju skupnosti in razločkov slovanske jezikovne in literarne tradicije v odnosu do enega izmed slovanskih jezikov;
2. slovenist se seznaniti s strukturo in z osnovami sodobnega makedonskega jezika v primerjavi s slovenskim jezikom;
3. doseže predvsem dobro pasivno znanje jezika, ki mu omogoča samostojno uporabo literature in nadaljnje poglavljanje.

Objectives:**Predvideni študijski rezultati:**

1. študent razume bistvene informacije v krajših, manj zahtevnih zapisanih in govorjenih besedilih;
2. ob navodilih napiše krajše besedilo;
3. njegovo govorno in pisno izražanje je preprosto, vendar dovolj ustrezeno in pravilno.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

1. študent se sporazumeva v predvidljivih govornih položajih ob vsakdanjih temah.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

1. delo v skupini;
2. individualno delo.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**Dlež (v %) /
Weight (in %)**Assessment:**

1. kolokviji;
2. pisni izpit;
3. ustni izpit.

20%
60%
20%**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Jih ni.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

1. seminarska naloga;
2. kolokviji;
3. pisni izpit;
4. ustni izpit.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Lektorat slovanskega jezika – poljščina		
Subject Title:			
Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester

Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.
--	--	----	----

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	X
--	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	30	15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	dr. Marcin Banowski, hab.: poljski jezik
------------------------------	--

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial: slovenščina/poljščina
------------------------	---

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
---	----------------

Vsebina:	Graduate degree .... ECTS. Contents (Syllabus outline):
----------	--

Fonetični in fonološki sistem poljskega jezika (v primerjavi s slovenskim). Temeljne besede in besedne zveze v tipičnih komunikacijskih situacijah. Sistem časov v poljščini (sedajnik, preteklik, prihodnjik). Stopnjevanje pridevnikov in prislovov. Temeljni skloni (imenovalnik, tožilnik, orodnik). Števni.	
---	--

Temeljni študijski viri / Textbooks:	Barbara BARTNICKA, 1999: Uczymy się polskiego. Warszawa. Wiedza Powszechna. Danuta GAŁYGA, 2003: Ach, ten język polski. Kraków. Universitas. Władysław MIODUNKA, 2005: Cześć, jak się masz? Kraków. Universitas. Józef Pyzik, 2003: Przygoda z gramatyką. Kraków. Uniwersitas.
--------------------------------------	---

Cilji:	Objectives:
Študentje usvojijo komunikacijske osnove v poljščini. Znajo reagirati v osnovnih komunikacijskih situacijah. Izražajo se slovnično korektno v okviru osnovnih stavčnih struktur.	

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Študentje razumejo najpomembnejše vsebine in namene, ki jih vsebujejo besedila in izjave, povezane z vsakdanjo tematiko, s prostim časom, šolo in z drugimi tipičnimi situacijami. Študentje znajo uporabiti poljščino v tipičnih vsakdanjih situacijah, kot npr. potovanje.	Knowledge and Understanding:

Študentje so zmožni napisati enostavno besedilo na splošno temo in opisati lastna zanimanja.
Študentje znajo razlikovati med knjižnim in pogovornim jezikom.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje so zmožni komunicirati v najbolj osnovnih situacijah.

Metode poučevanja in učenja:

Skupinsko delo, individualno delo

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Kolokviji. Pisni izpit.	20% 80%	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov: <i>(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)</i>	Students' commitments: <i>(written, oral examination, coursework, projects):</i>
Kolokviji. Pisni izpit.	

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:
Subject Title:

Metafora v književnosti

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Vsebina:

1. Metafora v teoriji (primerjalna, interakcijska, kognitivna teorija).
2. Oblike metafor (metaforični epitet, glagolska, samostalniška metafora, frazeološka metafora).
3. Tradicionalna, drzna, absolutna metafora.
4. Vloga metafore v liriki in prozi.
5. Analiza metafore in določitev njene slogovne vloge v izbranih besedilih iz slovenske književnosti

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Aristoteles, 1982: *Poetika*. Ljubljana: CZ.

Jožica Čeh, 2005: Pogledi na metaforo. *JiS* 50/3–4. 75–86.

Zjena Čulić, 2003: *Čovjek, metafora, spoznaja*. Split: Književni krug.

Hugo Friedrich, 1972: *Struktura moderne lirike*. Ljubljana: CZ.

Božidar Kante, ur., 1998: »Kaj je metafora?« Ljubljana: Krtina.

Ante Stamać, 1978: *Teorija metafore*. Zagreb: Globus.

Cilji:

1. Študentje se seznanijo s teoretičnimi pogledi na metaforo.
2. Spoznajo oblike in tipe metafor ter njihovo vlogo v zvrstno različnih književnih besedilih.
3. Uspodbijajo se za analizo in interpretacijo metafore v književnem besedilu.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Študentje razumejo teoretične poglede na metaforo. Obvladajo analizo in interpretacijo metafore v književnem besedilu.

Knowledge and Understanding:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Sposobnost postavitev in razrešitve problema,

razvijanje občutka za estetske vrednote.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje, seminarske vaje.

Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit. Seminarske vaje.	80 % 20 %	
----------------------------------	----------------------------	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Ustni izpit. Študij literature in virov. Delo z besedilom pri seminarskih vajah. Pisna naloga iz analize metafore v izbranem književnem besedilu.	
--	--

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:
Subject Title:

Mladinska književnost

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Dragica Haramija, hab.: mladinska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--	--

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Literarnozgodovinski pregled svetovne in slovenske mladinske književnosti.
- Razvoj slovenske mladinske poezije.
- Razvoj slovenske mladinske proze.
- Razvoj slovenske mladinske dramatike.
- Bralni razvoj otroka.
- Spodbujanje branja profesionalnih in neprofesionalnih posrednikov.
- Književne vrste v mladinski književnosti: lirska poezija, epska poezija, kratke prozne vrste, daljše prozne vrste, komedija, žaloigra.

Content (Syllabus outline):

--

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Bruno Bettelheim, 1999: *Rabe čudežnega: o pomenu pravljic* (izbrana poglavja). Ljubljana: Studia humanitatis.
- Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja* (izbrana poglavja). Ljubljana: Karantanija.
- Dragica Haramija, 2000: *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. GIZ GTP: Videm pri Ptuju.
- Igor Saksida, 1998: *Slovenska mladinska dramatika*. Maribor: Obzorja.
- Viri: izbrana mladinska poezija, proza in dramatika; seznam dostopen na spletni strani (približno 30 knjig).

Cilji:

Spozнати književne zvrsti in vrste v mladinski književnosti. Obvladati značilnosti pomembnejših književnih vrst, ki so hkrati najpogostejše pri branju v tretji triadi osnovne šole in na začetku srednješolskega izobraževanja (lirska pesem, kratka fantastična in realistična zgodba, fantastična pripoved, mladinski roman). Uporabiti znanje o bralnem razvoju na populaciji mladostnikov.

Objectives:**Predvideni študijski rezultati:**

Znanje in razumevanje mladinske književnosti s poudarkom na spodbujanju branja študentov (študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemškemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske književnosti. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino.

100 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafskop,
- tv,
- video,
- računalnik.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:****Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

- sprotno branje mladinskih knjig,
- ogled dveh lutkovnih predstav,
- izpit.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Naratološka analiza književnega teksta
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Miran Štuhec, hab.: slovenska književnost

Jeziki /
Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Naratologija je obsežno področje, zato bo predmet lahko izpostavil le nekaj vidov. Njegova vsebina sledi sodobnim pristopom k analizi književnega dela in se v celoti zaveda nevarnosti definicije zgolj formalnih struktur brez njihove povezave s sporočilno plastjo teksta. Na kratko, predmet je utemeljen na premisi, da narativni postopki sooblikujejo formalno in vsebinsko plast književnega dela, kar pušča posledice na različnih področjih – jezikovnem, slogovnem, kompozicijskem, idejnem itd. Realizacija omenjenega izhodišča zahteva kratek teoretski uvod, katerega namen je pojasniti nekatere, tudi v literarnozgodovinskem smislu aktualne pojmovne sestave, zakonitosti in terminologijo:

1. priovedovalec,
2. avtorjev glas,
3. fokalizacija,
4. aktantska shema itd.

Osrednji namen predmeta pa je odkriti glavne mehanizme, ki priovedno delo oblikujejo kot dinamično strukturo pomenov, idej in smislov. Študent se bo ob že analiziranih besedilih najprej seznanil z možnostmi, potem bo analiziral sam.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Alenka Koron, 2003: Spet najdeni čas? K vprašanju priovedi v literarnem zgodovinopisu. *Kako pisati literarno zgodovino danes?* Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU.

Miran Štuhec, 2000: *Naratologija. Med teorijo in prakso.* Ljubljana: Študentska založba.

Miran Štuhec, 2005: Priovedovalec, fokalizacija in avtorjev glas v krajših priovedih Draga Jančarja. *Slavistična revija.* 53. 2.

Cilji:

1. Književni tekst definirati kot narativno strukturo.
2. Prepoznati glavne narativne kategorije in jih povezati z vsebinskimi poudarki književnega teksta.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

Študent bo po opravljenem izpitu in seminarjih obvladal osnovne zakonitosti, sposoben bo samostojnega nadaljnega študija, prav tako bo znal pridobljeno znanje sistematizirati v okviru literarne teorije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Vsebina predmeta je zaradi svoje tesne povezanosti s slovensko književno prakso neposredno povezljiva z literarnozgodovinskimi in literarnoteoretskimi predmeti.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje.

Kritičen študij navedene in druge literature.

Objectives:**Intended learning outcomes:****Knowledge and Understanding:****Transferable/Key Skills and other attributes:****Learning and teaching methods:****Načini ocenjevanja:**

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- ustni izpit, - zagovor seminarskih vaj.	60 %, 40 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:****Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

Aktivna udeležba pri predavanjih in seminarjih vajah. Ustni izpit, pisne seminarske vaje.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Oblikoslovna podoba in pomen slovenskega jezika
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora poznati osnovne pojme jekoslovja in sistematičnost jekovnih ravnin.

Prerequisites:

Vsebina:

Oblikoslovje – splošno, umestitev v jekovni sistem.
Besedne vrste – pregled po posameznih besednih vrstah.
Morfematika – pojem morfema, pomen slovničnih morfemov.
Oblikoslovne kategorije.
Oblikoslovna paradigmatica (oblikospreminjevalni in oblikotvorni vzorci).
Besedne vrste v razmerju do stavčnih členov.
Stilistika oblikoslovnih prvin.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Slovenski pravopis. Ljubljana: ZRC SAZU, 87–108.
Jože TOPORIŠIČ, 2000: Slovenska slovница. Maribor: Založba Obzorja. 235–462.
Jože TOPORIŠIČ, 2003: Oblikoslovne razprave. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
Jože TOPORIŠIČ, 1992: Enciklopedija slovenskega jezika. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji:

Študentje se seznanijo z oblikoslovjem kot eno izmed jekovnih ravnin in z njeno umestitvijo v jekovni sistem. Spoznajo sistemsko urejenost jekika po posameznih besednih vrstah in njihovo razmerje do stavčnih členov. Usvojijo pojem morfema in njegove povezave z oblikoslovno paradigmatico.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Knowledge and Understanding:

Študentje poznajo oblikoslovno ravnino kot del splošnega jekovnega ustroja. Poznajo sistemsko

urejenost in paradigmatico posameznih besednih vrst vključno z njihovo morfemsko strukturo in povezavo s skladenjsko ravnino. Razumejo stilistične razlike oblikoslovnih prvin ter jih znajo uporabiti v različnih izraznih položajih. Študentje so na praktičnem primeru oblikoslovne analize besedila sposobni prikazati obvladovanje usvojenega znanja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Usvojitev znanja oblikoslovnih kategorij, besednih vrst, njihove morfemske strukture ter povezave oblikoslovne ravnine s skladenjsko je nujno za razumevanje in usvajanje skladenjskih zakonitosti slovenskega knjižnega jezika.

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Aktivno sodelovanje v seminarju.	10 %
Seminarska naloga.	30 %
Pisni izpit.	30 %
Ustni izpit.	30 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, grafoскоп.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Študij predpisane literature. Domače naloge (oblikoslovna analiza besedil, poročanje pri seminarjih). Seminarska naloga. Pisni izpit. Ustni izpit.
--

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Poetika modernizma in postmodernizma
----------------------------	--------------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slang Master	Slovenska književnost	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	X
--	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		30			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:	Dr. Miran Štuhec, redni profesor za slovensko književnost
------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenščina/Slovene Slovenščina/ Slovene
------------------------	---	---

Vsebina:	Contents (Syllabus outline):
----------	------------------------------

Vsebina predmeta obsega pestro dinamiko slovenske književnosti od konca šestdesetih let naprej. Glede na velikost korpusa, bodo predavanja in seminarji temeljili na zvrstnem in selektivnem pristopu. To pomeni, da bodo sledila temeljnim besedilom s področja slovenske lirike, epike in dramatike, in sicer tako, da bodo zajela začetke slovenskega modernizma, njegove skrajne variente in premike v postmodernizem. Zajete bodo glavne formalne in idejne značilnosti; med njimi so ob poetikah, ki v delu slovenske književne produkcije modifirajo različne modernistične smeri, avantgardistične težnje ter literarni postmodernizem. Upoštevani bodo začetki slovenskega modernizma, ki se pozna v različnih posegih na področje vsebinskih in formalnih plasti. Posebna pozornost bo namenjena slovstvenim odmikom v skrajne modernistične variante, poudarjenemu socialnemu angažmaju in estetikam, ki so se dogajale v sočasni svetovni književnosti ter so našle ugodne pogoje tudi v slovenskem prostoru. Opozoriti bo treba na poetiko igre, reizem, depersonalizacijo in dehumanizacijo, dehierarhizacijo ter na t. i.: slogovni sinkretizem, žanrsko prekrivanje, narativni premik k prvoosebnemu priovedovalcu, notranjo fokalizacijo, avtotematskost, metanarativnost, medbesedilnost, mitičnost, fragmentarizacija zavesti, izčrpanost subjekta, relativizacija resnice itd.

Med pisci, ki pridejo v poštev, so: L. Kovačič, D. Zajc, V. Taufer, R. Šeligo, T. Salamun, M. Hanžek, I. Geister Plamen, D. Jovanovič, M. Jesih, , B. Bojetu, A. Blatnik, J. Virk, I. Bratož, F. Lainšček, V. Žabot idr.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Juvan Marko, 2000: *Vezi besedila. Študije o slovenski književnosti in medbesedilnosti*. Ljubljana: Literatura.
 Kos Matevž, 1996: *Prevzetnost in pristranost*. Ljubljana: Literatura.
 Štuhec Miran, 2001: Dve idejni strukturi v slovenski krajši pripovedi po letu 1980. *Slavistična revija*. 49, 1-2.
 Štuhec Miran, 2005: Pričovedovalec, fokalizacij in avtorjev glas v krajših pripovedih Draga Jančarja, *Slavistična revija*. 53, 2.
 Virk Tomo, 1998: Čas kratke zgodbe. *Čas kratke zgodbe*. Ljubljana: Študentska založba.
 Zupan A. Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe: sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Ljubljana: Literatura

Cilji:

Cilje tega predmeta se da strniti v dve poglavitni skupini, in sicer:
 1. književna dela odsevajo značilne idejne in estetske potenciale, ki jih je slovenski človek sprejemal, zavračal, razvijal ali izoblikoval sam,
 2. književnoznanstvena preučevanja oblikujejo vidike, s katerimi bo študent ob ustreznih literarnoumetniški senzibilnosti spoznal genezo in formacijo korpusa, ki je po letu 1960 nastal med Slovenci, njegove medbesedilne zveze ter stike s tujimi literarnimi praksami.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študenti bodo po opravljenih obveznostih usposobljeni za samostojno refleksijo slovenskega slovstva v drugi polovici 20. stol. To pomeni, da bodo razumeli vzroke in pomen posameznih pojmov, znali bodo razložiti književne procese, prav tako bodo lahko sami analizirali literarne strukture. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Znanje se odlično povezuje z ostalimi literarnovednimi predmeti in skupaj z njimi zaokrožuje poznavanje in razumevanje slovenske književnosti. Prenesljivost gre v več smeri, k humanističnim predmetom, na kritičko in eseistično področje, h kulturnozgodovinskim in kulturnoprimerjalnim študijem itd.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.
 Ocenjevalna lestvica: 1-5 (nezadostno), 6 (zadostno), 7 (dobro), 8 (prav dobro), 9 (prav dobro), 10 (odlično) – ob upoštevanju Statuta UM in fakultetnih pravil.

Izpit 60,
 seminar 40.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit opravljen seminar.

Aktivna navzočnost pri predavanjih in seminarjih.

Students' commitments:

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Pragmalingvistični seminar
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
		30			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovenščina
Vaje / Tutorial: Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

Ni pogojev.

Vsebina:

- Jezikovna estetika.
- Jezikovna etika.
- Jezikovna etiketa.
- Vrednotenje v jeziku, jezikovni in kulturni stereotipi, jezikovna podoba sveta.
- Magična in ritualna funkcija jezika.
- Jezikovni tabu in evfemizmi.
- Prostor negativnega in pozitivnega sporočanja.
- Kategorija prostora in jezikovno izražanje čustev.
- Jezik reklame in upeha (funkcije in sestavine).
- Medkulturna pragmatika.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. J. L. AUSTIN, 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*. Prev. B. Lešnik. Ljubljana: Založba ŠKUC: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
2. R. DIRVEN, M. VERSPOOR, (eds.) 1998: *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins. (6. poglavje).
3. O. DUCROT, 1988: *Izrekanje in izrečeno*, Ljubljana: Založba ŠKUC, Znanstveni Inštitut Filozofske fakultete.
4. V. MIKOLIČ, 2004: Medkulturna pragmatika pri pouku slovenščine kot J2. *Jezik in slovstvo*. 3–4. Ljubljana.
5. B. NEŽMAH, *Kletvice in psovke*. Ljubljana: Nova revija.
6. M. ULE, 2005: *Psihologija komuniciranja*. Ljubljana.
7. J. Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba /*cf.
8. R. ZADRAVEC - PEŠEC, 1994: *Pragmatično jezikoslovje: temeljni pojmi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, Center za diskurzivne študije.
9. I. ŽAGAR, 1989: *Zagatnost performativnosti ali Kako obljuditi*. Ljubljana: DZS.

Cilji:

Seznaniti študente:

- z delovanjem estetske funkcije na različnih jezikovnih ravninah,
- z načeli jezikovne etike,
- z vidiki kršenja jezikovne estetike, etike in etikete,
- z jezikovnimi in zunajjezikovnimi sredstvi, ki odražajo pozitivno ali negativno vrednotenje,
- z magično in ritualno jezikovno funkcijo,
- z jezikovnimi in kulturnimi tabuji,
- z načini izražanja pozitivnih in negativnih čustev v

Objectives:

jeziku,
 – z načini oblikovanja v jeziku pozitivne/negativne podobe človeka,
 – z jezikovnokulturnimi vidiki medkulturnega sporazumevanja.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

- znajo vrednotiti besedila z vidika estetske funkcije,
- znajo uporabljati načela etike in jezikovne etike v sporazumevanju,
- se zavedajo jezikovnih in kulturnih tabujev, prisotnih v slovenskem jezikovnem prostoru, in opažajo primere kršenja le-teh,
- so sposobni analizirati jezikovna in zunajjezikovna sredstva, ki odražajo vrednotenje v pisnih in govornih besedilih,
- se zavedajo mehanizmov delovanja kulturnih in jezikovnih stereotipov,
- znajo v govornih dejanjih prepoznati magično in ritualno funkcijo,
- znajo analizirati govorna dejanja za izražanje negativnih in pozitivnih čustev,
- znajo določiti funkcije reklamnih besedil in jezikovna sredstva, uporabljenia v le-teh.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvadajo tudi praktično analizo besedil z vidika pragmatičnega jezikoslovja.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- predavanje;
- vaje: analiza avtentičnega gradiva (jezikovni korpus, avdio- ali videoposnetek);
- delo z avdio- in videoposnetki;
- seminarske predstavitev;
- aktivno sodelovanje.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

– domača naloga: poročanje o poteku dela (gradivo, literatura ...) za empirični del – študija primera (analiza besedila z vidika pragmatičnega jezikoslovja), tj. aktivno sodelovanje;	20 %
– seminarska naloga;	60 %
– zagovor seminarske naloge.	20 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materijalni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki, televizija in videorekorder ali CD, grafskop.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- domača naloga: poročanje o poteku dela (gradivo, literatura ...) za empirični del – študija primera (analiza besedila z vidika pragmatičnega jezikoslovja), tj. aktivno sodelovanje;
- pristop k izpitu: predstavitev in oddaja analize (seminar);
- pisni izpit.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:
Subject Title:

Pragmatika

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Drago Unuk; habilitiran za slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

- Definicije pragmatike, osnovni termini in predmet njenih raziskav.
- Razmerja med pragmatiko in drugimi jezikoslovnimi vedami (skladnjo, semantiko, semiotiko).
- Dejavniki sporazumevanja (sporočevalec in naslovnik, sporočilo, kod, kontekst).
- Jezikovna in sporazumevalna kompetenca.
- Bühlerjeva teorija jezikovnega znamenja.
- Funkcije sporočila.
- Pomenske sestavine povedi.
- Teorija govornih dejanj.
- Neposredno sporočanje in poročani govor.
- Griceeve konverzacijске implikature.
- Gricevo načelo sporazumevalnega sodelovanja in štiri maksime.
- Leecheva sporazumevalna načela.
- Izražanje razmerja do sporočane vsebine.
- Medkulturna pragmatika in medkulturno sporazumevanje.
- Jezikovna etiketa in kultura govora.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. J. L. AUSTIN, 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*. Prev. B. Lešnik. Ljubljana: Založba ŠKUC: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
2. R. DIRVEN, VERSPOOR M., (eds.) 1998: *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins. (6. poglavje).
3. O. DUCROT, 1988: *Izrekanje in izrečeno*, Ljubljana: Založba Škuc, Znanstveni Inštitut Filozofske fakultete.
4. O. KUNST GNAMUŠ, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje. Komunikacijski model jezikovne vzgoje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
5. O. KUNST GNAMUŠ, 1981: *Pomenska podstava povedi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
6. V. MIKOLIČ, 2004: Medkulturna pragmatika pri pouku slovenščine kot J2. *Jezik in slovstvo*. 3–4. Ljubljana.
7. J. TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovница*. Maribor: Obzorja.
8. J. Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba /cf.
9. R. ZADRAVEC - PEŠEC, 1994: *Pragmatično jezikoslovje: temeljni pojmi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, Center za diskurzivne študije.

Cilji:

Seznaniti študente:

- z razmerji med pragmatiko in drugimi jezikoslovnimi vedami,
- s pomenom jezikovne in komunikacijske kompetence,
- s funkcijami in pomenskimi sestavinami sporočila,
- z jezikovnimi in zunajjezikovnimi dejavniki sporazumevanja,
- s sporazumevalnimi načeli,
- z jezikovnokulturnimi vidiki medkulturnega sporazumevanja,
- z načeli jezikovne etikete in jezikovne kulture.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

Študenti:

- spoznajo teoretična izhodišča in definicije pragmatike, zavedajo se položaja pragmatike v jezikoslovju ter pozna razmerje med pragmatiko in drugimi jezikoslovnimi vedami,
- aktivno uporabljajo terminologijo s področja pragmatike,
- razumejo razmerja med dejavniki sporazumevanja,
- znajo opredeliti funkcije jezikovnega znamenja,
- znajo definirati jezikovne funkcije in pomenske sestavine sporočila ter jih določiti v konkretnih besedilih,
- znajo opredeliti sestavine govornega dejanja in opredeliti vrste govornih dejanj v konkretnih besedilih,
- znajo pripraviti ustrezna pisna in govorna besedila glede na sporazumevalna načela,
- znajo jezikovno analizirati pisna in govorna besedila v odnosu do govornih dejanj,
- se zavedajo problematike jezikovne kulture.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvadajo tudi praktično analizo besedil z vidika pragmatičnega jezikoslovja.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- predavanje;
- vaje: analiza avtentičnega gradiva (jezikovni korpus, avdio- ali videoposnetki);
- delo z avdio- in videoposnetki;
- seminarne predstavitev;
- aktivno sodelovanje.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- domača naloga: poročanje o poteku dela (gradivo, literatura ...) za empirični del – študija primera (analiza besedila z vidika pragmatičnega jezikoslovja), tj. aktivno sodelovanje; - seminarska naloga (predstavitev in oddaja analize); - pisni izpit.	10 % 20 % 70 %	

Objectives:**Intended learning outcomes:****Knowledge and Understanding:****Transferable/Key Skills and other attributes:****Learning and teaching methods:****Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki, televizija in videorekorder ali CD-predvajalnik, grafskop.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:****Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

Domača naloga: poročanje o poteku dela (gradivo, literatura ...) za empirični del – študija primera (analiza besedila z vidika pragmatičnega jezikoslovja), tj. aktivno sodelovanje. Pristop k izpitu: predstavitev in oddaja analize (seminar). Pisni izpit.	

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Pravopisna in pravorečna norma slovenskega jezika
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Drago Unuk, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina
------------------------	---	-------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

V predavanje in seminarje se vključujejo vpisani študenti na smeri Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost in .... Študijske obveznosti vseh študentov so: priprava, izdelava in predstavitev seminarskega dela iz poglobljenih vsebin ter uspešno opravljen preizkus znanja, ki se opravi z ustnim ali pisnim preverjanjem (izpit).

Prerequisites:

Vsebina:

- Pravorečje in pravopisje – teoretski okvir.
- Nauk o pisnih znamenjih. Pisava.
- Razmerje glas – črka: zapisovanje glasov in glasovna vrednost pisnih znamenj.
- Glasoslovje slovenskega jezika.
- Pravorečna in pravopisna norma. Pravila.
- Pravopisni principi in posebnosti slovenskega jezika.
- Praktične vaje iz pravorečja, vaje iz pravopisa.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Slovenski pravopis, 2003. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. Ustrezna poglavja.
- H. Tivadar, 2004: Fonetično-fonološke lastnosti samoglasnikov v sodobnem knjižnem jeziku. SR 52. 31– 48.
- J. Toporišič, 2004: Slovenska slovnica. Maribor: Založba Obzorja. Ustrezna poglavja.
- D. Unuk, 2003: Zlog v slovenskem jeziku. Ljubljana: Rokus. 7–28.
- A. Žele, 2004: Povedkovnik v slovenščini. Jezikoslovni zapiski 10. 33– 42.

Cilji:

Študenti teoretsko in praktično spoznajo glasovno in pisno podobo jezika. Usvojijo pravorečno in pravopisno normo (pravila) in ju funkcionalno

Objectives:

obvladajo. Slušni in artikulacijski pojavnosti določajo vidno (zapisovanje); zapisani pojavnosti določajo glasovno (govor).

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje pravopisne in pravorečne normativnosti. Izoblikovana predstava o razmerju glas – pisno znamenje. Aplikacija znanja in sposobnosti v stvarne sporazumevalne položaje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost slušnega razlikovanja in izgovarjave glasov idr. fonetičnih pojavov.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in praktičnemu reševanju načrtovanih specifičnih vsebin. Metode slušne in artikulacijske fonetike. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo. Seminarske vaje.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

- seminarske vaje	25%	Type (examination, oral, coursework, project):
- pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).	75 %	

Learning and teaching methods:**Assessment:****Materialni pogoji za izvedbo predmeta :****Material conditions for subject realization****Obveznosti študentov:**

Seminarske vaje. Pisni izpit.	(written, oral examination, coursework, projects):
----------------------------------	--

Students' commitments:

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Pridižni vzorci v starejšem slovenskem slovstvu
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig reformatorja Primoža Trubarja.
2. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Janeza Svetokriškega.
3. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«.
4. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja).
5. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig jezuita Jerneja Basarja.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Jože Rajhman, 1986: *Trubarjev svet*. Trst: Založništvo Tržaškega tiska, Ljubljana: ADIT.

Primož Trubar, 1996: *Catehismus s dveima islagama*. Faks. Ljubljana: DZS.

Janez Svetokriški, 1969: *Pridige*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 111).

Janez Svetokriški, 1991: *Sacrum promptuarium Janeza Svetokriškega*. (Ur. Mirko Rupel). Koper: Lipa.

Valvasor in sodobniki: izbrano delo, 1971. (Ur. Jože Pogačnik idr.). Ljubljana: Mladinska knjiga.

Reformacijsko slovstvo: izbrano delo, 1971. (Ur. Jože Pogačnik). Ljubljana: Mladinska knjiga. (Naša beseda).

Cilji:

Objectives:

1. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig reformatorja Primoža Trubarja.
2. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Janeza Svetokriškega.
3. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«.
4. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja).
5. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig jezuita Jerneja Basarja.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Zmožnost in poznavanje stilne, idejne in motivno-tematske analize pridig reformatorja Primoža Trubarja, kapucina Janeza Svetokriškega, pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«, pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja) in jezuita Jerneja Basarja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Veččina interpretiranja ter stilne, idejne in motivno-tematske analize pridig ključnih avtorjev reformacije in baroka.

Metode poučevanja in učenja:**Metode:**

- poučevanja: znanstvene metode: historična, formalnoanalitična metoda in poudarek na interpretacijski metod;
- učenja: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija
- seminarske vaje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**Delež (v %) /
Weight (in %)**Assessment:**

Pisni izpit.	50 %	
Ustni izpit.	50 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**Material conditions for subject realization**

Jih ni.

Obveznosti študentov:**Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

Opravljene seminarske vaje. Pisni izpit. Ustni izpit.	
---	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Semantični seminar
----------------------------	--------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
		30			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

Vsebina: <ul style="list-style-type: none"> – Jezikovna podoba sveta (jezikovni in kulturni stereotipi). – Etimološki pomenski modeli. – Kognitivna teorija metafore: konceptualna, konvencionalna, kreativna metafora. – Konceptualizacija abstraktnih pojmov. – Spoznavne kinestetične sheme-podobe. – Spoznavni modeli in področja. – Prototipski scenarij, kulturni skript, konceptualni okvir in kulturni vzorci vedenja. – Konvencionalno upodabljanje in razsežnosti upodabljanja (shematizacija, konkretizacija, perspektiva, profiliranje, figura in ozadje, metaforična preslikava). – Kognitivna definicija konceptov. – Radialne kategorije in pomenske mreže. – Semantika kulturnih pojavov .	
--	--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. A. BĘDKOWSKA -KOPCZYK, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenščini. Kognitivni pristop.* Prev. T. Jamnik. Ljubljana: Študentska založba. Izbrana poglavja.
2. R. DIRVEN, M. VERSPOOR, (eds.) 1998: *Cognitive Exploration of Language and Linguistics.* Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins. 2. in 6. poglavje.
3. B. KANTE, 1996: *Metafora in kontekst.* Ljubljana: Jutro.
4. G. LAKOFF, 1998: *Sodobna teorija metafore. V: Kaj je metafora?* Prev. in ur. B. Kante. Ljubljana: Krtina. 271–325.
5. G. LAKOFF, M. JOHNSON, 1980: *Metaphors We Live By.* Chicago: University of Chicago Press.
6. G. LAKOFF, M. TURNER, 1989: *More than Cool Reason: A Field Guide to Poetic Metaphor.* Chicago: University of Chicago Press.
7. E. KRŽIŠNIK, 2005: *Frazeologija v luči kulture. V: 41. seminar slovenskega jezika, literature in kulturo.* 67–81.
8. J. R. TAYLOR, 1989: *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory.* Oxford: University Press.
9. J. R. TAYLOR, 2002: *Cognitive Grammar.* Oxford: University Press.

Cilji:

Objectives:

<p>Seznaniti študente:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z analizo jezikovne podobe posameznih konceptov, – z mehanizmi delovanja kulturnih in jezikovnih stereotipov, – z etimološko analizo širitve pomena, – z razlikami med konceptualno, konvencionalno in kreativno oz. pesniško metaforo, – z razsežnostmi konvencionalnega upodabljanja in konstruiranja pomena v slovenčini na osnovi rekov, pregovorov, frazeologije, – s kognitivno definicijo konceptov, – z razmerji med pomeni z vidika radialne kategorije in mreže. 							
<p>Predvideni študijski rezultati:</p>	<p>Intended learning outcomes:</p>						
<p>Znanje in razumevanje: Študenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se zavedajo kulturnih in jezikovnih stereotipov in njihovega vpliva na t. i. jezikovno podobo sveta, – znajo določiti kulturne profile določenih konceptov, – znajo opraviti analizo jezikovne podobe posameznih konceptov v slovenčini na osnovi rekov, pregovorov, frazeologije, – se zavedajo pomembnosti etimoloških raziskav pri določanju pomenskega razvoja konceptov, – znajo opraviti semantično analizo strukture konceptov z vidika prototipskega scenarija, kulturnega skripta, konceptualnega okvira in kulturnih vzorcev vedenja, – znajo uporabiti razsežnosti konvencionalnega upodabljanja pri semantični analizi slovenčinskih struktur, – obvladajo definiranje konceptov z vidika kognitivnega jezikoslovja. <p>Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi: Študenti znajo poleg teoretičnega vedenja narediti opis konceptualne strukture posameznih pojmov.</p>	<p>Knowledge and Understanding:</p> <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p>						
<p>Metode poučevanja in učenja:</p> <p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> – diskusija/debata/okrogla miza; – vaje: analiza jezikovnega gradiva (SSKJ, SP, jezikovni korpus); – proučevanje primera; – seminarske predstavitev; – aktivno sodelovanje. 	<p>Learning and teaching methods:</p>						
<p>Načini ocenjevanja:</p> <p>Aktivno sodelovanje na seminarskih vajah in v seminarju: poročilo o poteku dela (gradivo, literatura); za empirični del – študija primera (opis konceptualne strukture abstraktnega koncepta).</p> <p>Seminarska naloga.</p> <p>Zagovor seminarske naloge.</p>	<p>Delež (v %) / Weight (in %)</p> <table border="1"> <tr> <td>20 %</td> <td></td> </tr> <tr> <td>60 %</td> <td></td> </tr> <tr> <td>20 %</td> <td></td> </tr> </table> <p>Assessment:</p>	20 %		60 %		20 %	
20 %							
60 %							
20 %							
<p>Materijalni pogoji za izvedbo predmeta :</p> <p>Prenosni računalnik, projektor, zvočniki, grafoskop.</p>	<p>Material conditions for subject realization</p>						
<p>Obveznosti študentov:</p> <p>Poročilo o poteku dela (gradivo, literatura); za empirični del – študija primera (opis konceptualne strukture abstraktnega koncepta), tj. aktivno sodelovanje na seminarskih vajah in v seminarju.</p> <p>Seminarska naloga.</p>	<p>Students' commitments:</p> <p>(written, oral examination, coursework, projects):</p>						

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Semantika
Subject Title:

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

- Vsebina:**
- Semantika v različnih jezikoslovnih pristopih (strukturalizem, praška šola, generativizem, kognitivizem).
  - Semantika in semaziologija, onomaziologija, semiotika, skladnja, pragmatika.
  - Semantika v luči tvorbene teorije jezika.
  - Skladnja in semantika stavčne logike.
  - Denotacijska in reprezentacijska teorija pomena.
  - Načelo sestavljivosti pomena jezikovnega izraza.
  - Kategorizacija (aristotelovske kategorije, prototipi, družinska podobnost, teorija množic z zabrisanimi mejami – *fuzzy sets*).
  - Pomenska razmerja (sinonimija, polisemija, homonimija, predpostavka, dvojnost, nedoločnost).
  - Polisemantične kategorije v oblikoslovju in skladnji.
  - Semantično polje.
  - Pomen in konceptualizacija v kognitivnem jezikoslovju (izkušenjski realizem).
  - Upodabljanje in njegove razsežnosti.
  - Kognitivna teorija metafore in metonimije.
  - Definiranje pojmov v kognitivnem jezikoslovju.
  - Pragmatika kot teorija smiselne rabe jezika (teorija govornih dejanj, načela in implikature).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. J. L. AUSTIN, 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*. Prev. B. Lešnik. Ljubljana: ŠKUC: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
2. A. BĘDKOWSKA -KOPCZYK, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenščini. Kognitivni pristop*. Prev. T. Jamnik. Ljubljana: Študentska založba. Izbrana poglavja.
3. R. DIRVEN, M. VERSPOOR, (eds.) 1998: *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins. 2. in 6. poglavje.
4. G. LAKOFF, 1998: *Sodobna teorija metafore*. V: *Kaj je metafora?* Prev. in ur. B. Kante. Ljubljana: Krtina. 271–325.
5. G. LAKOFF, M. JOHNSON, 1980: *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
6. J. LYONS, 1977: *Semantics I, II*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. E. KRŽIŠNIK, 2005: *Frazeologija v luči kulture*. V: *41. seminar slovenskega jezika, literature in kulturo*. 67–81.
8. J. SNOJ, 2004: *Tipologija slovanske večpomenskosti*. Ljubljana: ZRC SAZU.
9. J. R. TAYLOR, 1989: *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: University Press.
10. A. VIDOVIC - MUHA, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje: govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Cilji:

- Seznaniti študente:
- z dojemanjem semantike v luči različnih jezikovnih metodologij,
  - s semantično analizo konceptov in izrekov z vidika različnih metodoloških pristopov,
  - z razmerji med pomenoslovjem in drugimi področji, ki se ukvarjajo s pomenskostjo,
  - z razmerji med semantiko, skladnjo in pragmatiko,
  - s kognitivno teorijo metafore,
  - z načini konvencionalnega upodabljanja,
  - z vlogo konteksta oz. konceptualnega okvira pri analizi jezikovnih izrazov,
  - z razmerjem med konceptualizacijo in pomenom v luči kognitivnega jezikoslovja,
  - pomenskostjo govornih dejanj.

Objectives:**Predvideni študijski rezultati:****Znanje in razumevanje:**

Študenti:

- se zavedajo različnih pristopov do semantike in semantične analizje jezikovnih izrazov,
- razumejo in pravilno uporabljajo terminologijo s področja semantike,
- znajo razlikovati med različnimi pristopi do kategorizacije,
- razumejo vpliv konteksta na pomen posameznih konceptov,
- znajo opraviti semantično analizo jezikovnih izrazov z vidika sestavljenosti pomena,
- znajo določiti pomenska razmerja med jezikovnimi izrazi,
- znajo učinkovito uporabiti kognitivno teorijo metafore pri semantični obravnavi jezikovnih pojmov,
- znajo definirati konkretno in abstraktne koncepte na podlagi slovničnega gesla v SSKJ, frazeologije slovenskega jezika, pregovorov, leposlovnih besedil,
- znajo narediti semantično analizo slovničnih konstrukcij z vidika kognitivnega jezikoslovja,
- znajo analizirati govorna dejanja v luči kulturnega konteksta.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvladajo tudi semantično analizo jezikovnih izrazov.

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:****Metode poučevanja in učenja:**

Metode:

- predavanje;
- diskusija;
- vaje – analiza jezikovnega gradiva (SSKJ, SP, jezikovni korpus);
- proučevanje primera;
- seminarske predstavitev;
- aktivno sodelovanje.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarskih vajah: poročilo o poteku dela (gradivo, literatura); za empirični del – študija primera (analiza abstraktnega koncepta). - Seminarska vaja: predstavitev in oddaja analize. - Pisni izpit.	10 % 20 % 70 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki, grafoskop.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:****Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

- Poročilo o poteku dela (gradivo, literatura); za empirični del – študija primera (analiza abstraktnega koncepta), tj. aktivno sodelovanje. - Pristop k izpitu: predstavitev in oddaja analize (seminar). - Pisni izpit.	

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Seminar iz korpusne lingvistike
----------------------------	---------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
		30			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Irena Stramlič Breznik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Contents (Syllabus outline):

- Praktični postopki korpusne analize jezika v celotnem korpusu oz. glede na različne taksonomije:
  - prenosnik,
  - zvrst,
  - lektorski poseg.
- Enostavnejše in zahtevnejše iskanje.
- Izdelava specifičnih:
  - list besed,
  - konkordanc,
  - list fazemov in kolokacij.
- Izdelava frekvenčne liste besed po različnih taksonomijah.
- Korpusno preverjanje dvojnic in pridobivanje podatkov o najpogostejši.
- Spremljanje pomenskega spremnjanja besed.
- Struktura definicij neologizmov in njihove tipične kolokacije v korpusu,
- Definiranje iskalnih nizov za iskanje pomenskih odnosov med besedami (protipomenke, spomenke).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- V. Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Izolit.
V. Gorjanc, S. Krek, ur., 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
V. Gorjanc, 2003: Korpusi in jezikoslovje. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 19–28.
P. Gantar, 2003: Stalnost in spremenljivost fazema v slovarju. V: GAJDA, Stanisław (ur.), A. Vidovič - Muha (ur.). *Współczesna polska i słoweńska sytuacja językowa*. Opole: Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej.
S. Krek, 2003: Jezikovni priročniki in novi mediji. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 29–46.
I. Stramlič Breznik, 2005: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* (53/4). 505–520.
V. Gorjanc, Š. Vintar, 2000: Iskanja po Korpusu slovenskega jezika FIDA. V: BAVEC, Cene (ur.) idr.:

Cilji:

Študenti spoznajo temeljno delovanje korpusov in njihovo uporabo.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti znajo poiskati in interpretirati raznovrstne iz korpusa pridobljene jezikovne podatke.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

S funkcionalno uporabo korpusov se usposobijo za analize večjih količin besedil in s tem pridobijo zanesljivejše jezikovne podatke.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

- seminar (predstavitev in diskusija izbrane študijske literature)
- seminarske vaje (konkretno delo s korpsi)

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

– pisni izpit	40 %
– aktivno sodelovanje na seminarju	30 %
– seminarska vaja	30 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

– pisni izpit
– seminarska vaja

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Skladenjska podoba slovenskega jezika
----------------------------	---------------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Irena Stramlič Breznik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Contents (Syllabus outline):

- Opredelitev skladnje v sistemu jezikovnega opisa.
- Predmet raziskovanja.
- Skladnja:
  - besednih zvez: podrednih, prirednih, pristavčnih,
  - stavka: tipologija stavkov in stavčni členi,
  - povedi: enostavčne, pastavčne,
večstavčne: pri-, pod- in soredne.
- Preneseni ali poročani govor.
- Upovedovanje.
- Besedni in stavčni red.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- J. Dular, 1983: *Slogovne razsežnosti glagolske vezave v slovenščini. XIX. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana. 187–207.
J. Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS.
J. Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 487–691.
A. Vidovič Muha, 1993: Breznikov jezikoslovni nazor v njegovi razpravi o besednjem redu. *Slavistična revija* (41/4). 497–507.
A. Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem knjižnem jeziku (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Cilji:

Študenti:

- spoznajo teoretične pojme slovenske skladenjske teorije,
- spoznajo skladenjsko strukturo slovenskega jezika in različne postopke pri konstruiranju povedi,
- uzavestijo prvine upovedovanja in možnosti skladenjskih modifikacij.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študenti znajo uporabiti teoretično znanje pri praktični skladenjski analizi.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Obvladovanje skladnje vpliva na sposobnost ubesediljenja, spretno izkoriščanje skladenjskih možnosti slovenščine ter korektno pravopisno in pomensko oblikovanje lastnih besedil in sposobnost ustrezne korekcije tujih besedil.

Knowledge and Understanding:
Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija)
- seminar (delo z besedili: analiziranje, sintetiziranje)

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

– pisni izpit	40 %	
– ustni izpit (zagovor)	40 %	
– seminarska naloga	20 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

1. pisni izpit 2. ustni izpit 3. seminarska naloga	
--	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska književnost 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

1. Pregled štajerskih avtorjev v slovenski književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja ter njihova vloga v regionalnem in slovenskem kontekstu.
2. Izbor štajerskih avtorjev iz posameznih obdobij slovenske književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja ter interpretacija izbranih del z vidika regionalnih in nadregionalnih značilnosti na motivno-tematskem, idejnem, slogovnem in jezikovnem področju.
3. Izbor štajerskih avtorjev upošteva umetniško vrednostni kriterij, zastopanost obdobij in literarnih vrst (Leopold Volkmer, Stefan Modrinjak, Stanko Vraz, Jakob Gomilšak, Božidar Borko, Božidar Flegarič, Janko Glazer, Rudolf Maister, Ksaver Meško, Stanko Majcen, Edvard Kocbek, Ivo Brnčič, Bratko Kreft, Ivan Potrč, Anton Ingolič, Stanko Kociper, Ruda Jurčec).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Ivan Macun, 1883: *Književna zgodovina Slovenskega Štajerja*. Gradec.

Fran Petre, 1939: *Poizkus ilirizma pri Slovencih (1835–1849)*. Ljubljana: SM.

Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.

Majda Potrata, 1994: Pesništvo Leopolda Volkmerja. Maribor: Kulturni forum.

Franc Zadravec, 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS

Franc Zadravec (ur.), 1966: *Panonski zbornik*. Murska Sobota: Pomurska založba.

Cilji:

Študentje se seznanijo s slovensko književnostjo 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem. Prepoznavajo vlogo regionalnega konteksta v izbranih delih posameznih avtorjev na tematski, idejni in slogovni ravni in njihovo vlogo v slovenski književnosti.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: Študentje poznajo izbor temeljnih del iz slovenske književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem, regionalno vlogo konteksta v teh delih na idejni, motivno-tematski, jezikovni in slogovni ravni ter pomen te literature v slovenski književnosti. Študentje se usposobijo za interpretacijo in analizo regionalno pogojenih značilnosti literarnega dela.	Knowledge and Understanding:
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost analitičnega in sintetičnega mišljenja, opredelitev in rešitve problema.	Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja: Predavanje. Seminarske vaje. Delo z besedilom, analiza, interpretacija.	Learning and teaching methods:
Načini ocenjevanja: Ustni izpit. Seminarske vaje.	Assessment: Delež (v %) / Weight (in %) 80 % 20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta : Ni posebnih pogojev.	Material conditions for subject realization
Obveznosti študentov: Ustni izpit. Študij literature in branje virov. Analiza in interpretacija tekstov v seminarju. Seminarske vaje iz analize in interpretacije književnega besedila.	Students' commitments: (written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Slovenska književnost do I. 1800
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

[X]

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Vsebina:

1. Slovensko ljudsko slovstvo: pripovedništvo, pesništvo.
2. Starejše slovstvo/pismenstvo: družbene razmere (naselitev Slovanov, pokristjanjevanje), pregled temeljnih spomenikov slovenskega srednjeveškega pismenstva: Brižinski spomeniki I., II., Stički rokopis, Celovški ali Rateški rokopis, Černjejski (Beneškoslovenski) rokopis, srednjeveško slovstvo v latinščini in nemščini.
3. Začetki slovenske književnosti: protestantska reformacija (Primož Trubar, Sebastjan Krelj, Jurij Dalmatin, Adam Bohorič ...), protireformacija (Tomaž Hren ...), poreformacijski rokopisi (Škofjeloški pasijon, Kalobški rokopis ...).
4. Barok in razsvetljenstvo: družbene razmere, slovenska nabožna književnost konec 17. in 18. stoletja, bukovništvo (Andrej Šuster Drabosnjak ...), akademije, posvetna literatura in književnost 17. in 18. stoletja (Janez Vajkard Valvasor, Janez Ludvik Schönleben, Marko Pohlin, Žiga Zois, Valentin Vodnik, Janez Damascen Dev, A. T. Linhart, Blaž Kumerdej, Jurij Japelj, Štefan Modrinjak ...).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Starejša slovenska nabožna književnost, 1997. (Izbral in spremna besedila napisal Igor Grdina). Ljubljana: DZS. (Klasje; 4).

Jože Koruza, 1991: *Slovstvene študije*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. Znanstveni inštitut.

Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I.* Ljubljana: DZS. 7–218.

Igor Grdina, 1999: *Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva*. Maribor: Založba Obzorja.

Marija Stanonik, 1999: *Slovenska slovstvena folklor*. Ljubljana: DZS. (Klasje; 6).

Brižinski spomeniki: zbornik, 2004. (Ur. Jože Faganel, Darko Dolinar). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Marko Terseglav, 1987: *Ljudsko pesništvo*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon; 32).

Cilji:

1. Slovensko ljudsko in starejše nabožno slovstvo.
2. Vpliv zgodovinskih razmer na razmah nabožnega pismenstva.
3. Posamezni spomeniki slovenskega srednjeveškega pismenstva in njihove bistvene značilnosti.

Objectives:

--

4. Poudarek na stilnih in idejnih značilnostih Bržinskih spomenikov I in II.
5. Latinska in nemška besedila, ki so nastala na slovenskem etničnem ozemlju.
6. Reformacijska in protireformacijska književnost.
7. Zgodovinske razmere v 17. in 18. stoletju.
8. Akademije na Slovenskem v 17. in 18. stoletju.
9. Bukovništvo (Andrej Šuster Drabosnjak ...).
10. Slovenska nabožna in posvetna književnost v času baroka.
11. Slovenska književnost razsvetljenstva s poudarkom na umetnem pesništvu in dramatiki.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Razumevanje vpliva zgodovinskih razmer na razmah nabožnega pismenstva.
2. Zmožnost ločitve slovenskega ljudskega in starejšega nabožnega slovstva.
3. Ločevanje posameznih spomenikov slovenskega srednjeveškega pismenstva in razumevanje njihovih bistvenih značilnosti s poudarkom na stilnih in idejnih značilnostih Bržinskih spomenikov I in II. Poznati je treba tudi latinska in nemška besedila, ki so nastala na slovenskem etničnem ozemlju.
4. Poznavanje in razumevanje reformacijske in protireformacijske književnosti.
5. Razumevanje vpliva zgodovinskih razmer na razmah slovenske književnosti, bukovništva in akademij v 17. in 18. stoletju.
6. Poznavanje in razumevanje slovenske nabožne in posvetne književnosti v času baroka in razsvetljenstva (proza, pesništvo in dramatika).

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Poznavanje zgodovinskega konteksta na slovenskem etničnem ozemlju od naselitve Slovanov do l. 1800 v povezavi z anonimnim ljudskim ter nabožnim slovstvom/pismenstvom kakor tudi v povezavi z nabožno ter posvetno slovensko književnostjo temeljnih avtorjev posameznih obdobjij (reformacije, protireformacije, baroka, razsvetljenstva).

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda;
- učenja: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / **Assessment:**
Weight (in %)

Pisni izpit.	35 %	
Ustni izpit.	35 %	
Seminarska naloga.	30%	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

--

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--

Obveznosti študentov:

(written, oral examination, coursework, projects):	
<ul style="list-style-type: none"> – pisni izpit – ustni izpit – seminarska naloga. 	

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska narečja
----------------------------	-------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Mihaela Koletnik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina
------------------------	---	-------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

-

Contents (Syllabus outline):

- Vsebina:
1. Dialektologija kot jezikoslovna veda.
  2. Narečja kot eden posebnih sestavov slovenskega jezika.
  3. Razčlenjenost (diferenciacija) slovenskih narečij.
  4. Raziskovalci slovenskih narečij.
  5. Klasifikacija in pregled slovenskih narečij.
  6. Sinhroni opis narečnih skupin, narečij in govorov.
  7. Ugotavljanje soodnosov med narečnim in knjižnim sistemom.
  8. Vloga in pomen narečij v procesu globalizacije.
  9. Razvoj vokalnega in prozodičnega sistema v slovenskem jeziku.
  10. Analiza vokalizma in prozodije v narečjih.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Mihaela KOLETNIK, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD Maribor. Zora 12.
Tine LOGAR, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ur. Carmen Kenda Jež. Ljubljana: SAZU.
Fran RAMOVŠ, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika VII, Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
—, 1936: *Kratka zgodovina slovenskega jezika*. Ljubljana: Akademska založba.
—, 1950: Relativna kronologija slovenskih akcentskih pojavov. *Slavistična revija III*. 16–22.
Jakob RIGLER, 1967: Pregled osnovnih razvojnih etap v slovenskem vokalizmu. *Slavistična revija XV/1–2*. 129–152.
Zinka ZORKO, 1995 : *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum.

Cilji:

1. Poznavanje narečij kot posebnih sestavov slovenskega jezika.
2. Spoznavanje diachronih razsežnosti jezikovnih pojavov in pojmovanje jezika kot hierarhično urejenega sestava.
3. Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega

Objectives:

jezika.

4. Uzaveščanje o zemljepisni razčlenjenosti slovenskega jezika v celotnem narodnostnem prostoru.
5. Študij fonološke, morfološke, skladenske in besedoslovne ravnine po posameznih narečnih skupinah.
6. Spoznavanje pomena in nove vloge narečij v procesu globalizacije kot pomembnega dela naše identitete.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- znajo prepoznati narečje kot posebni sestav slovenskega jezika;
- razumejo in prepozna najstarejše glasoslovne, kvantitativne, kvalitativne in intonacijske spremembe od praslovaščine do danes;
- usvojijo temeljne narečjeslovne termine;
- obravnavana narečja znajo analizirati na vseh jezikovnih ravninah;
- znajo transkribirati narečna besedila;
- znajo sinhrono opisati in analizirati svoje narečje;
- usvojijo metodo zbiranja narečnega gradiva na terenu;
- znajo ugotoviti soodnose med narečnim in knjižnim sistemom.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvladajo tudi metodo terenskega anketiranja; zbrane podatke znajo transkribirati in analizirati.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, metoda anketiranja.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju.

10 %

Seminarska naloga.

20 %

Pisni izpit.

70 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki, televizija, videorekorder, DVD, kasetofon/CD-predvajalnik, grafoskop.

Obveznosti študentov:

Pisni izpit.
Študij predpisane literature.
Delo na terenu (zbiranje narečnega gradiva).
Domače naloge (analiza gradiva, poročanje o rezultatih analize).
Seminarska naloga.

--

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--

Assessment:

Aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju. Seminarska naloga. Pisni izpit.	10 %	
	20 %	

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Pisni izpit. Študij predpisane literature. Delo na terenu (zbiranje narečnega gradiva). Domače naloge (analiza gradiva, poročanje o rezultatih analize). Seminarska naloga.	
---	--

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska proza na prelomu novega tisočletja
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Silvija Borovnik, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--	--

Vsebina:

Predavanja in seminar se ustavljajo ob nekaterih osrednjih dosežkih sodobne slovenske proze na prelomu 20. stoletja, ob njih pa nakazujejo značilnosti tega obdobja z duhovnimi in literarnosmernimi spremembami, ki se odražajo v najvidnejših delih osemdesetih in devetdesetih let. Pri tem so upoštevani avtorji in avtorice, ki sodijo že v klasiko slovenske proze dvajsetega stoletja (Marjan Rožanc, Drago Jančar, Marjan Tomšič, Branko Gradišnik, Andrej Blatnik, Jani Virk, Marjeta Novak Kajzer, Berta Bojetu, Vlado Žabot, Feri Lainšček, Brina Svit in nekateri drugi).

Content (Syllabus outline):

--

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
—, 2001: *Slovenska književnost III.* Ur. Jože Pogačnik. Ljubljana: DZS.
Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja.* Ljubljana: Slovenska matica.
Boris Paternu, 1993: *Razpotja slovenske proze.* Novo mesto: Dolenjska založba.
Franc Zadravec, 1997 in 2002: *Slovenski roman 20.stoletja.* Murska Sobota: Pomurska založba (1.in2.del).
Alojzija Zupan Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe.* Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Cilji:

Pregled in analiza novelistike in romana sodobnih slovenskih avtorjev in avtoric. Poudarjanje jezikovno-slogovnih in žanskih posebnosti. Poznavanje novejše slovenske literarne zgodovine, zvrsti in slogov.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Pregledno znanje o tokovih v novejši slovenski književnosti na prelomu tisočletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:**Načini ocenjevanja:**

Ustni izpit.

100 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

Ustni izpit, seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenski jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Majda Merše, hab.: zgodovina slovenskega jezika

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Pogojev ni.

Vsebina:

- Jezikoslovno razmišljanje slovenskih protestantskih piscev (Trubarja, Krelja in Dalmatina), Bohoričeva slovница in slovaropisni začetki v 16. stoletju.
- A. da Sommaripa (17. stoletje) in avtorji rokopisnih slovarjev: M. Kastelec, G. Vorenc, Hipolit, I. A. Apostel (konec 17. in 18. stoletje).
- Slovničarji in slovaropisci iz druge polovice 18. stoletja: M. Pohlin, O. Gutsman, M. Zagajšek in I. Ž. Popovič.
- Pomembnejši jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci 19. stoletja: J. Kopitar, V. Vodnik, L. Šmigoc, P. Dajnko, F. S. Metelko, U. Jarnik, A. Murko, M. Majar, A. Janežič, F. Levstik, I. Navratil, M. Cigale, F. Miklošič, J. Šuman, M. Valjavec, V. Oblak, M. Pleteršnik, S. Škrabec, ki je deloval konec 19. in na začetku 20. stoletja.
- Jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci iz prve polovice 20. stoletja: A. Breznik, J. Glonar, avtorji slovnice 1940–1956 (A. Bajec, M. Rupel, R. Kolarič, J. Šolar), R. Nahtigal, F. Ramovš.
- Slovaropisno delo J. Tominška in F. Bezljaja, priprava Slovarja slovenskega knjižnega jezika ter jezikoslovno delo J. Toporišiča.
- Pregled razvoja slovenskega slovničarstva in obravnava različnih tipov slovnic (glede na vsebino, metodologijo obravnave jezikoslovne tematike, vplivnost uveljavljenih jezikoslovnih smeri, odvisnost od tujih zgledov, navezanost na tradicijo itd.).
- Pregled razvoja slovenskega slovaropisa in obravnava različnih tipov slovarjev (glede na slovarsko zvrst, obseg, izvor in aktualnost zajetega besedja, slovnično in pomensko informativnost, odvisnost od tujih zgledov, navezanost na tradicijo itd.).
- Obravnava izbranih vzorcev iz slovnic, slovarjev in jezikoslovnih razprav.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- M. Orožen, 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Zora 26.
- A. Breznik, 1926: Slovenski slovarji, *Razprave Znanstvenega društva za humanistične vede III*. Ljubljana. 110–174.
- A. Breznik, 1938: Iz zgodovine novejših slovarjev. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 33. 17–32, 87–98, 147–165.
- A. Vidovič Muha, 1998: Slovnice slovenskega jezika, *Enciklopedija Slovenije* 12. Ljubljana:Mladinska knjiga. 79–81.
- J. Toporišič, 1987: *Portreti – razgledi – presoje*. Maribor.

Cilji:

Cilj tega predmeta je:

- seznaniti študente z najpomembnejšimi slovenskimi jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci ter z njihovimi delovnimi dosežki,
- seznaniti jih z različnimi tipi slovnic in slovarjev in
- pokazati na odvisnost jezikoslovnih del od aktualnih jezikoslovnih smeri,
- dati znanje o razvojnem spreminjanju slovnične strukture jezika in besedišča,
- vplivati na oblikovanje jezikovnega zavedanja in pripadnosti.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- izkazati znanje o najpomembnejših slovenskih jezikoslovcih, slovničarjih in slovaropiscih ter o njihovih delih,
- posredovati znanje o razvojnem spreminjanju slovnične strukture jezika in besedišča,
- predstaviti in razložiti različne tipe slovarjev in slovnic ter njihovo odvisnost od znotraj- in zunajjezikovnih dejavnikov,
- najti informacije, posredovane v slovarskem jeziku,
- presojati o nujnosti novih slovničnih in slovarskih opisov razvijajočega se in spremenljivega knjižnega jezika.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- spremnost komuniciranja (pisno izražanje pri pisnem izpitu, ustno izražanje pri seminarskih vajah),
- uporaba informacijske tehnologije (iskanje informacij na svetovnem spletu),
- reševanje problemov (ugotavljanje informativnosti slovarskih sestavkov ter slovničnih shem),
- delo v skupini (pri seminarskih vajah).

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- seminar,
- seminarske vaje,
- domače naloge.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

• aktivno sodelovanje pri predavanjih,	• 10 %
• seminarske vaje,	• 20 %
• domače naloge,	• 20 %
• pisni izpit.	• 50 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica,
- grafskop,
- magnetofon,
- računalnik z možnostjo projiciranja in povezave v mrežo,
- strokovna knjižnica.

Obveznosti študentov:

- sodelovanje pri predavanjih,
- sodelovanje pri seminarskih vajah,
- domače naloge,
- pisni izpit.

Objectives:**Intended learning outcomes:****Knowledge and Understanding:****Transferable/Key Skills and other attributes:****Learning and teaching methods:****Material conditions for subject realization****Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenščina in južnoslovanski jeziki
----------------------------	--------------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Vladimir Nartnik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje

Prerequisites:

študijskih obveznosti: Poznavanje starocerkvenoslovanske slovnice.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Delitev slovanskih jezikov.
2. Vzhodna in zahodna veja južnoslovanskih jezikov.
3. Obrobne izoglose s severnoslovanskimi jeziki.
4. Jugoslavizmi v osrednjih slovaških govorih.
5. Knjižni jeziki in narečne izoglose.
6. Slovensko-kajkavsko-čakavske izoglose.
7. Izoglose balkanske jezikovne zveze.
8. Bolgarsko-makedonsko-torlaški trikotnik.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- A. E. Suprun, 1989: *Vvedenie v slavjanskiju filologiju*. Minsk: Vyšejšaja škola.
Prasłowiański i jej rozpad 1998. Warszawa: Wydawnictwo Energeia.
R. Nahtigal, 1952: *Slovanski jeziki*. Ljubljana: DZS.
R. O. Richards, 2003: *The Pannonian Slavic Dialect of the Common Slavic Proto-Language: The View from Old Hungarian*. Los Angeles: University of California.
M. L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
M. Lončarić, 1996: *Kajkavsko narječe*. Zagreb: Školska knjiga.
G. A. Cyhun, 1981: *Tipologičeskie problemy balkanoslavjanskogo jazykovogo areala*. Minsk: Nauka i tehnika.
H. Dalewska-Gren, 1997: *Jezyki slowianskie*. Warszawa: PWN.

Cilji:

Objectives:

Predmet ima za cilj predstaviti slovenščino v podobnostih in posebnostih nasproti drugim južnoslovanskim jezikom v celoti ter posamično. Predavanja podajajo zapletena razmerja med južnoslovanskimi jeziki na knjižni in narečni ravni.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po opravljenem izpitu bo študent tipološko, genetično in zemljepisno poglobljeno dojemal posebnosti južnoslovanskih pa tudi drugih slovanskih in neslovanskih jezikov, zmožen bo brati in uporabljati nadaljnjo strokovno in znanstveno literaturo z obravnavanega področja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Pridobljeno znanje je nujna podlaga za študij narečnih izoglos, ki se ne skladajo povsem z uradnimi mejami knjižnih jezikov.

Metode poučevanja in učenja:

predavanja, seminar, seminarske vaje in domače naloge

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<ul style="list-style-type: none"> – aktivno sodelovanje pri predavanjih – seminarske vaje – domače naloge – pisni izpit 	10 % 20 % 20 % 50 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- fotokopije,
- grafskop,
- projektor,
- računalnik z možnostjo projiciranja,
- strokovna knjižnica.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:	Students' commitments: (written, oral examination, coursework, projects):
<ul style="list-style-type: none"> – seminarske vaje, – domače naloge, – pisni izpit. 	

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Sodobne slovenske dramatičarke
----------------------------	--------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Silvija Borovnik, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja prinašajo pregled in analizo dramskih del, ki so jih napisale in jih še pišejo sodobne slovenske dramatičarke. Teh je bilo v zgodovini v primerjavi z njihovimi moškimi kolegi manj, njihova dela pa so pogosto ostajala tudi prezrta. Predavanja skušajo korigirati ustaljeno sliko in osvetliti dramsko delo dramatičark ter pokazati na njihovo vlogo v sodobnem slovenskem gledališču. Poudarjajo slogovne in žanske posebnosti njihovih del ter jih umeščajo v sobesedilo novejše slovenske literarne zgodovine.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20.stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Andrej Inkret, 1986: *Drama in gledališče*. Ljubljana: DZS.
Taras Kermauner, 1983: *Drama, gledališče in družba*. Ljubljana: Slovenska matica.
Denis Poniž, 1996: *Anatomija dramskega besedila*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
—, 1997 (ur.): Postmoderna in sodobna slovenska dramatika. *Zbornik dramaturških razprav*. Ljubljana: AGRFT.
—, 2005 (ur.): Dramatična in teatralična devetdeseta? *Zbornik dramaturških razprav o slovenski dramatiki in gledališču v devetdesetih letih prejšnjega stoletja*. Ljubljana: AGRFT.
Peter Szondi, 2000: *Teorija sodobne drame 1880–1950*. Ljubljana: MGL.

Cilji:

Spoznavanje del sodobnih slovenskih dramatičark, njihovo umeščanje v sodobno slovensko literarno zgodovino.
Osrednje teme in motivi, literarni slogi in žanri.
Razmerje do tematizacije ženskega v dramah, ki jih pišejo slovenske dramatičarke.
Spoznavanje družbenozgodovinskih okoliščin, v

Objectives:

katerih se je oblikovalo njihovo literarno delo.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poznavanje modernih tokov v sodobni slovenski literarni zgodovini, tudi z ozirom na spolne identitete.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja. Seminar.

Learning and teaching methods:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.

Seminarska naloga.

70 %

30%

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Ustni izpit. Seminarska naloga.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Stara cerkvena slovanščina
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Vladimir Nartnik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Srednješolsko znanje slovenske slovnice

Vsebina:
<ol style="list-style-type: none">
Od indoevropske do praslovanščine.
Narečna diferenciacija praslovanščine.
Nastanek stare cerkvene slovanščine in njena jezikovna osnova.
Poimenovanje prvega slovanskega knjižnega jezika.
Periodizacija starocerkvenoslovanskega in cerkvenoslovanskega jezika in književnosti.
Glagolska in cirilska abzuka.
Glasoslovje, oblikoglasni pojavi.
Slovnische kategorije in besedne vrste.
Paradigmatika pregibnih besednih vrst.
Oblikoskladje in besedotvorje.
Značilnosti leksike, grecizmi in druge izposojenke.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:
R. Nahtigal, 1952: <i>Slovanski jeziki</i> . Ljubljana: DZS.
A. E. Suprun, 1989: <i>Vvedenie v slavjanskuju filologiju</i> . Minsk: Vyšejšaja škola.
Jazyki mira. <i>Slavjanskie jazyki</i> , 2005: Moskva: Academia.
V. Babič, 2003: <i>Učbenik stare cerkvene slovanščine</i> . Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.
S. Damjanović, 2000: <i>Staroslavenski glasovi i oblici</i> . Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
H. G. Lunt, 2001: <i>Old Church Slavonic Grammar</i> . Berlin – New York: Mouton de Gruyter.
M. N. Ševeleva, 1997: <i>Staroslavjanskij jazyk</i> . Moskva: Dialog-MGU.

Objectives:

Cilji:
Predmet ima za cilj predstaviti staro cerkveno slovanščino kot osnovo za nadaljnje proučevanje zgodovinske slovnicе slovenskega in drugih slovanskih jezikov. Predavanja podajajo strukturo stare cerkvene slovanščine, izpričane v spomenikih raznih slovanskih redakcij.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po opravljenem izpitu bo študent zgodovinsko poglobljeno dojemal posebnosti drugih slovanskih pa tudi indoevropskih jezikov, zmožen bo brati in uporabljati nadaljnjo strokovno in znanstveno literaturo z obravnavanega področja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Pridobljeno znanje je nujna podlaga za študij slovenskih narečij, pri knjižnem jeziku pa za strokovno soočanje tako z najstarejšimi in starejšimi spomeniki kakor s sinhrono nerazložljivimi pojavi v sodobnem govoru in besedilih.

Metode poučevanja in učenja:

predavanja, seminar, seminarske vaje in domače naloge

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
– aktivno sodelovanje pri predavanjih	10 %	
– seminarske vaje	20 %	
– domače naloge	20 %	
– pisni izpit	50 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- fotokopije,
- grafskop,
- projektor,
- računalnik z možnostjo projiciranja,
- strokovna knjižnica.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:	Students' commitments: (written, oral examination, coursework, projects):
– seminarske vaje, – domače naloge, – pisni izpit.	

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Stilni in idejni tokovi v slovenski književnosti do romantike
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2	4

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Stilni in idejni tokovi na slovenskem etničnem ozemlju v srednjeveškem slovenskem slovstvu, v času reformacije in protireformacije, v nabožni in posvetni književnosti znotraj obdobjij baroka ter razsvetlenstva v pesništvu, pripovedništву in dramatiki.
2. Stilni in idejni tokovi v književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v času predromantike.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Obdobja 1, 1979: Obdobje razsvetlenstva v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Obdobja 6, 1984: 16. stoletje v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Obdobja 9, 1987: Obdobje baroka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Obdobja 10, 1988: Srednji vek v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Janka Kos, 1987: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete: Partizanska knjiga. 5-52.

Janka Kos, 1987: *Predromantika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon; 31).

Cilji:

Objectives:

1. Stilni in idejni tokovi v srednjeveškem slovenskem slovstvu.
2. Stilni in idejni tokovi v času reformacije in protireformacije na slovenskem etničnem ozemlju.
3. Stilni in idejni tokovi v nabožni in posvetni književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v obdobju baroka.
4. Stilni in idejni tokovi v pesništvu, pripovedništву in dramatiki na slovenskem etničnem ozemlju v obdobju razsvetlenstva.
5. Stilni in idejni tokovi v književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v času predromantike.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Poznavanje in razumevanje stilnih in idejnih tokov na slovenskem etničnem ozemlju v srednjeveškem slovenskem slovstvu, v času reformacije in protireformacije, v nabožni in posvetni književnosti znotraj obdobjij baroka ter razsvetlenstva v pesništvu, pripovedništву in dramatiki.
2. Poznavanje in razumevanje stilnega ter idejnega predromantičnega toka v slovenski književnosti.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Zmožnost poznavanja in razumevanja različnih stilnih ter idejnih tokov v slovenski književnosti do romantične dobe.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: A. znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda. B. filozofske metode: duhovnozgodovinska metoda.
- učenja: formalnologične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Assessment:
Weight (in %)

Pisni izpit.	50 %	
Ustni izpit.	50 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- opravljen seminar;	
- pisni izpit,	
- ustni izpit.	

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Tema ženske v sodobni slovenski književnosti
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red.prof.dr. Silvija Borovnik, hab.: slovenska književnost

**Jeziki /
Languages:** Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial:

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja in seminarske vaje se ukvarjajo s temo ženske v delih sodobnih slovenskih avtorjev in avtoric. Obravnavajo nekatera najvidnejša dela s področja proze, poezije in dramatike. Kažejo na razliko v dojemanju in predstavljanju ženske v delih avtorjev in avtoric, obenem pa opozarjajo tudi na to, kako se je vloga ženske v družbenozgodovinskem okviru spremenjala in kako je temu ustrezno odsevala tudi v književnosti. Analiza na osnovi del S. Makarovič, N. Maurer, D. Jančarja, B. Bojetu, M. N. Kajzer, M. Novak, B. Svit, R. Šeliga, I. Svetine, D. Potočnjak in nekaterih drugih.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
--, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20.stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
--, 2001: *Slovenska književnost III.* Ur. Jože Pogačnik. Ljubljana: DZS.
Alojzija Zupan Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe. Sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
Tomo Virk, 1997: *Tekst in kontekst: eseji o sodobni slovenski prozi*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Cilji:

Spoznavanje tematizacije žensk in ženskega. Osnove feministične literarne teorije in kritike. Definiranje vloge žensk v književnosti.

Objectives:

Spoznavanje sodobnih slovenskih literarnih besedil z ozirom na tematizacijo ženskega. Analiza značilnih tem, motivov, primerjava z nekaterimi besedili iz starejših obdobij.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %)

100 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Ustni izpit. Seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Teoretične osnove slovenistike
----------------------------	--------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Contents (Syllabus outline):

Razmejitev izrazov filologija, slovanska filologija, slavistika, slovenistika, jezikoslovje.
Delitev lingvistike, predmet lingvističnega preučevanja, različne klasifikacije jezikov.
Jezikoslovje in njegove smeri skozi stoletja.
Slovensko jezikoslovje na ustanovah v Sloveniji in po svetu.
Ravnine jezikovnega sistema in vede, ki jih preučujejo.
Tipi slovnic in najpomembnejše slovnice slovenskega jezika.
Tipi slovarjev in najpomembnejši slovarji slovenskega jezika s posebnim poudarkom na Slovarju slovenskega knjižnega jezika.
Pravopisi slovenskega jezika s posebnim poudarkom na veljavnem pravopisu.
Pisave in njihov razvoj s posebnim poudarkom na vrstah pisav v zgodovini slovenskega knjižnega jezika.
Pomembnejša slovenska periodika.
Izbrane monografije in pomembnejši prispevki za posamezne jezikovne ravnine.
Študijski obiski knjižnic. Iskanje in uporaba gradiva v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice.
Navajanje virov in literature.
Pisanje in predstavitev strokovnega besedila (seminarska vaja).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Lucijan BRATUŠ, 1998: Črke v slovenskih rokopisih in tiskih od Brižinskih spomenikov do danes. Maribor: Dajnkov zbornik, Zora 3. 339–350.
Marija GOLDEN, 1996: *O jeziku in jezikoslovju*. Ljubljana: Oddelek za primerjalno splošno jezikoslovje. 21–95.

Miran HLADNIK, 1994: *Praktični spisovnik ali šola strokovnega ubesedovanja*. Ljubljana: samozaložba, 126–140.
 Milka IVIĆ, 1963: *Pravci u lingvistici*. Ljubljana: DZS.
 Rajko NAHTIGAL, 1949: *Uvod v slovansko filologijo*. Ljubljana: Humanistični oddelek Filozofske fakultete.
 Jože TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. (pregledno)
 Jože TOPORIŠIČ, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba. (pregledno)

Cilji:

Študentje usvojijo osnovne jezikoslovne izraze, pridobijo okvirno orientacijo v predmetu, spoznajo temeljno študijsko literaturo. Seznanijo se z raziskovalno organiziranoščjo slovenskega jezika danes – na ustanovah v Sloveniji in po svetu, z znanstvenim in s strokovnim tiskom, tudi v pomembnejši slovenski periodiki. Usvojijo tehniko iskanja in uporabe gradiva v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice. Študentje se naučijo pisanja in predstavitev strokovnega besedila (seminarska vaja).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje poznajo osnovne jezikoslovne izraze, imajo okvirno orientacijo v predmetu, poznajo temeljno študijsko literaturo. Seznanjeni so z raziskovalno organiziranoščjo slovenskega jezika, z znanstvenim in s strokovnim tiskom, tudi v pomembnejši slovenski periodiki. Poznajo tehniko iskanja gradiva in jo znajo uporabiti v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice. Študentje znajo oblikovati in predstaviti strokovno besedilo (seminarska naloga).

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Študentje znajo uporabljati temeljne jezikoslovne izraze, usposobljeni so za iskanje ter uporabo študijskega gradiva. Okvirno so seznanjeni s temeljno študijsko literaturo za celoten študij jezika. Študentje znajo oblikovati in predstaviti strokovno besedilo (seminarska naloga).

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Weight (in %)

Aktivno sodelovanje v seminarju.
 Seminarska naloga.
 Pisni izpit.

10 %
20 %
70 %

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, grafskop.
 TV-sprejemnik, videorekorder, kasetofon, DVD/CD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Študij predpisane literature.
 Seminarska naloga.
 Pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Teorija književnosti
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

[X]

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Predmet temelji na spoznavanju ključnih pojmov s področja literarne teorije, ki obsegajo temeljna področja oziroma panože literarnoteoretičnega raziskovanja literature, in sicer:

1. Bistvo literarne umetnosti (fenomenologija literarnega dela).
2. Obstoj literature (ontologija literarnega dela).
3. Sestava literarnega dela (notranja in zunanja forma) (morfologija literarnega dela).
4. Vrednost literarnega dela (aksiologija literarnega dela).

Pomembno je tudi poznati temeljne razlike med posameznimi literarnimi vrstami ali zvrstmi.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Matjaž Kmecl, 2000: *Mala literarna teorija*. Ljubljana.

Janko Kos, 2001: *Literarna teorija*. Ljubljana: DZS.

- —, 1998: Novi pogledi na tipologijo pripovedovalca. *Primerjalna književnost XXI/1*. 1–20.
- —, 1983: *Roman*. Ljubljana. (Literarni leksikon, 20).
- —, 1993: *Lirika*. Ljubljana. (Literarni leksikon, 39).

Lado Kralj, 1998: *Teorija drame*. Ljubljana. (Literarni leksikon, 44).

Cilji:

Objectives:

1. Razvoj literarne teorije.
2. Literarnoteoretične panože.
3. Bistvo literarne umetnosti (fenomenologija literarnega dela).
4. Obstoj literature (ontologija literarnega dela).
5. Sestava literarnega dela (notranja in zunanja forma) (morfologija literarnega dela).

- dela).
6. Vrednost literarnega dela (aksiologija literarnega dela).
  7. Literarne vrste in zvrsti.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Poznavanje in razumevanje razvoja literarne teorije ter njenih literarnoteoretičnih panog (literarne fenomenologije, ontologije, morfologije ter aksiologije).
- Veščina in praktična uporaba morfoloških zakonitostih pri analizi literarnega dela.
- Poznavanje in zmožnost ločevanja posameznih literarnih vrst in zvrsti.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Praktična uporaba literarnoteoretičnih spoznanj (s poudarkom na morfoloških značilnostih) pri konkretni analizi literarnega dela.

Metode poučevanja in učenja:

- *poučevanja*: znanstvene metode: primerjalna in formalnoanalitična metoda,
- *učenja*: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / **Assessment:**
Weight (in %)

Pisni izpit.	100 %
--------------	--------------

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

--

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--

Obveznosti študentov:

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

<ul style="list-style-type: none"> • opravljene seminarske vaje, • pisni izpit. 	
---	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Uvod v esejistiko in književno kritiko
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Miran Štuhec, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenščina slovenščina
------------------------	---	----------------------------

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Predmet sestavlja dva vsebinska sklopa.
1. V teoretskem delu je poudarek na jezikovnih, stilnih in notranjeslogovnih vidikih ter na dilemah, povezanih s samo definicijo eseja. Za določanje notranjega sloga eseja in s tem povezane tipologije slovenske esejistike bodo glavni pojmi eseističnost, interpretativnost, razpravljalnost, polemičnost ter kritičnost. Prek njih bo študent spoznal najgloblje poetološke in genološke, posredno tudi vsebinske določnice korpusa. Drugi del je namenjen književni kritiki. Tu gre za ugotavljanje zakonitosti kompozicije, vlogo jezikovnih sredstev, evokacijo kritičko-estetskih merit in njihovo aplikacijo na izbrano književno delo.
2. Literarno-zgodovinski aspekt se ustavlja predvsem ob problemskih krogih slovenske esejistike. Tu je bistveno, da študent ugotovi dvoje: izjemno razvejenost na eni strani ter koncentracijo na relativno ozek sklop tem na drugi. Poudarek bo na analizi književnih tem. Predmet obsega 15 ur seminarskih vaj, njihov namen je analiza v zvrstnem smislu najznačilnejših esejev in kritik.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Poniž Denis, 1989: Esej. *Literarni leksikon*. Ljubljana: CZ.
Štuhec Miran, 2005: Aristokracija jezika in duha. *Aristokracija jezika in duha*. Ljubljana: Študentska založba.
Vanesa Matajc, 2000: *Premišljanje o smislu in načinu kritike*. Ljubljana: LUD Literatura.
Northrop Frye, 2004: *Anatomija kritištva*. Ljubljana: LUD Literatura.

Cilji:

Objectives:

1. Literarno-zvrstna oznaka eseja in kritike.
2. Definicija tipologije slovenske eseistike.
3. Opozoriti na glavne teme ter na premike, ki so tu nastali glede na kulturno, literarno, duhovno in socialno dinamiko.
4. Študentom ustvariti pogoje za razumevanje pomena eseistike in kritike za duhovni ter kulturni razvoj Slovencev.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti bodo po uspešno opravljenem izpitu pridobili osnovno vedenje za samostojno sledenje eseistik in kritiki, pridobili si bodo znanje in intelektualno odprtost, razumeli glavne procese; sposobni bodo razpravljati o osnovnih problemih področij.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:
Predmet je zamišljen kot samostojen in celovit osnovni vpogled v problematiko. Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na druga humanistična področja, denimo na zgodovinsko, filozofsko, etnološko, umetnostnozgodovinsko itd. Hkrati je načrtovan tudi kot uvod tistim študentom, ki bodo nadaljevali študij na 2. stop., v enopredmetnih ali dvopredmetnih programih Slovenski jezik in književnost (nepedagoški in pedagoški) ter enopredmetnem Književnost. Tem študentom bo dal osnovno znanje za nadaljnje poglobljeno ukvarjanje s slovensko eseistiko 20. stol. ter za natančnejši uvid v problem šolskega eseja.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Weight (in %)

Ustni izpit.
Seminarske vaje.

Izpit 80 %,
seminarske vaje
20 %.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Opravljen ustni izpit.

Aktivna udeležba na predavanjih in sem. vajah.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Zgodovina literarnih žanrov v svetovni književnosti
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Vsebina:

Predmet se ukvarja z zgodovino literarnih žanrov v svetovni književnosti, to pa tako, da podrobneje predstavi oblikovanje, razvoj in morebitni zaton izbranih žanrov (npr. epa, tragedije, romana, soneta). Ob obravnavi posameznega žanra študent spozna različne tipe (ob romanu npr. pikareskni, psihološki, sentimentalni, gotski, razvojni, zgodovinski, družbeno-kritični, moderni roman). Ker je zgodovina posameznega žanra tesno povezana z njegovo teorijo, predmet deloma posega tudi na področje le-te. Razvoj izbranih literarnih žanrov je predstavljen z analizo in interpretacijo reprezentativnih besedil, ki so obravnavana v kontekstu različnih socialnih in kulturnih razmer.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Niklas Holzberg, 2004: *Antični roman: uvod.* Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Janko Kos, 1983: *Roman.* Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 20).
Janko Kos, 1993: *Lirika.* Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 39).
Anton Ocvirk, 1977: *Evropski roman: Goethe, Flaubert, Dostojevski, Gide, Proust.* Ljubljana: DZS.
Dušan Pirjevec, 1979: *Evropski roman.* Ljubljana: CZ.
Peter Szondi, 2000: *Teorija sodobne drame: 1880–1950.* Ljubljana: MGL.
Janez Vrečko, 1994: *Ep in tragedija.* Maribor: Založba Obzorja.

Cilji:

Študent se seznaní s strokovno literaturo, ki obravnava zgodovino literarnih žanrov; pozna razvoj izbranih literarnih žanrov in ključna dela, ki so vplivala na njihovo oblikovanje.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna prepoznati žanrske značilnosti literarnega dela, pozna razvoj žanrov v svetovni književnosti in temeljna dela, ki so oblikovala njihovo zgodovino.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:
Študent zna primerjati zgodovino žanrov v okviru svetovne in slovenske književnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupinsko delo, samostojni študij, seminarske vaje, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

– seminarske vaje,	20 %	
– ustni izpit.	80 %	

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

- grafskop,
- projektor.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

- seminarske vaje,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Zgodovina slovenskega knjižnega jezika
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Vsebina:

- metodologija raziskav zgodovine slovenskega knjižnega jezika; periodizacija razvoja slovenskega knjižnega jezika;
- spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor; zgodovinski dejavniki razvoja po posameznih obdobjih; razvojni mejniki in osnovni dejavniki razvoja; glavne lastnosti posameznih obdobjij;
- jezikovni koncepti od Trubarja do sredine 19. stoletja;
- različice slovenskega knjižnega jezika in poenotenje knjižne norme sredi 19. stoletja;
- razvoj slovenske pisave, besedišča in terminologije;
- glavni viri knjižnega in predknjižnega izročila (besedila, sporočila o rabi) in razvoj zvrstnosti.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Marko Jesenšek, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 33).
Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika. Maribor: Slavistično društvo (Zora 28).

Jože Toporišič, 2004: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.

Martina Orožen, 1996: *Oblikovanje enotnega slovenskega knjižnega jezika v 19. stoletju*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Ivan Prijatelj, 1937: *Borba za individualnost slovenskega knjižnega jezika*. Slavistično društvo.

Jakob Rigler, 1968: *Začetki slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: SAZU.

Breda Pogorelec, 1967: *Nastajanje slovenskega knjižnega jezika od začetkov do konca 18. stol.* *Jezikovni pogovori II*.

Cilji:

1. Spoznavanje deleža nejezikovnih (družbenih in zgodovinskih) dejavnikov slovenskega (nacionalnega) razvoja.
2. Oblikovanje pogleda na družbeno povezovalno vlogo knjižnega jezika v preteklosti in danes.

Objectives:

3. Družbenost slovenskega jezika, presojanje pozitivnih in negativnih sprememb v zgodovini slovenske jezikoslovne misli.
4. Ustvarjanje podlage za oblikovanje jezikovne in narodne identitet.
5. Študenti se seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim, nacionalnim in političnim dejavnikom, spoznajo odnos do jezika skozi stoletja, jezikovno dinamiko, normo in predpis.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študenti razumejo pojem slovenskega jezika z zgodovinskega vidika.
 Poznajo slovensko predknjižno in knjižno izročilo, različice slovenskega knjižnega jezika in oblikovanje enotne knjižne norme sredi 19. stoletja.
 Razumejo jezik kot (naj)pomembnejši prepoznavni atribut slovenstva v Evropski zvezi; razumejo boj za individualnost slovenskega jezika kot pogoj za politično in nacionalno samostojnost – odločilne spremembe v zgodovini Slovencev so bile povezane s spremembami v jezikovni zavesti.
 Naučeno znajo uporabiti pri povezovanju sodobnih jezikovnih in političnih vprašanj (slovensko jezikovno vprašanje je bilo vedno tudi politično) ter vlogi slovenskega jezika v Evropski skupnosti (/iskanje povezav v praksi).
 Študenti znajo ovrednotiti pozitivne in negativne tendence v razvoju slovenskega jezika in jih prenesti v sodobno jezikovno teorijo in prakso.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:
 Poznavanje zgodovine slovenskega knjižnega jezika omogoča študentom razumevanje sodobne knjižne norme in predpisov; dokazuje, da v jeziku ni nič dokončnega in stalnega (jeziki nastajajo, se spremenjajo in umirajo); da jezik ne more biti lep ali grd, pravilen ali nepravilen, ampak da je potrebno razmišljati o funkcionalno ustreznem jeziku.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in raziskovalni seminar, skupinsko in individualno delo (individualne naloge in vodení individualni študij), analiza in primerjava besedil, soočanje s problemi, pozitivne in negativne rešitve, vodeno domače delo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.	20 %	
Domače naloge.	40 %	
Ustni izpit.	40 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- TV-studio
- knjižnica
- LCD-projektor
- fonolaboratorij

Obveznosti študentov:

- domače naloge
- seminarska naloga
- ustni izpit

--

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Zgodovinska slovница
Subject Title:

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

-

Prerequisites:

- Vsebina:
1. Razvoj slovenskih soglasnikov in soglasniških skupin od Brižinskih spomenikov do knjižnega jezika 20. stoletja (primerjava izhodiščnega praslovanskega, starocerkvenoslovanskega in slovenskih konzonantskih sistemov).
  2. Razvoj slovenskega oblikoslovja (samostalnik, pridevnik, zaimek, števnik in glagol) od Brižinskih spomenikov do knjižnega jezika 20. stoletja (primerjava s starocerkvenoslovanskim in slovenskim knjižnim oblikoslovjem).
  3. Analiza besedil od BS do 20. stoletja (cerkveno slovstvo, umetnostna, neumetnostna in narečna besedila).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. Fran. RAMOVŠ, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika II – Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
2. Fran RAMOVŠ, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 2.
3. Jakob RIGLER, 2001: *Zbrani spisi I. Jezikovnozgodovinske in dialektološke razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
4. Marko JESENŠEK, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, Maribor: Slavistično društvo (Zora 33).
5. Martina OROŽEN, 1996: *Poglavia iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
6. Martina OROŽEN, *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 26).
7. Marc L. GREENBERG, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Založba Aristej.

Cilji:

1. Spoznavanje diachronih razsežnosti jezikovnih pojavov.
2. Pojmovanje jezika kot hierarhično urejenega sestava.

Objectives:

3. Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- poznajo najstarejše slovenske glasoslovne in oblikoslovne spremembe in jih znajo povezati s sistemom slovenskega (knjižnega) jezika;
- poznajo razvojne smernice slovenskih soglasnikov in oblikoslovia;
- razumejo pojme, zakonitosti in procese v razvoju slovenskega jezika;
- uporabljajo diahrone principe in zakonitosti pri analizi glasoslovja in oblikoslovja slovenskih narečnih ter zgodovinskih besedil;
- ščejo povezave s sodobnim jezikom in
- utemeljujejo ter razlagajo sinhrono podobo jezika s principi diahronije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- razvijanje sposobnosti kontrastivne analize ob narečnih, zgodovinskih in drugih besedilih;
- razvijanje diahronega pogleda na slovenski jezik;
- povezovanje diahronih in sinhronih jezikovnih konceptov ter zbiranje in razlaganje podatkov iz zgodovine jezika;
- prepoznavanje, reševanje in kritično analiziranje sodobnih jezikovnih vprašanj s pomočjo diahronega pogleda na jezik.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdioposnetki, skupinsko in individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarska vaja.

20 %

Domače naloge.

30 %

Ustni izpit.

50 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki videorekorder, kasetofon/CD-predvajalnik.

Obveznosti študentov:

Ustni izpit.
Seminarska vaja.
Študij predpisane literature.
Domače naloge (analiza gradiva, poročanje o rezultatih analize).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):